

Бр. док. 1S-26-O-11-9/1-2

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ
о раду и активностима Савске комисије за
период 1. април 2010. – 31. март 2011. године

Април 2011.

САДРЖАЈ

I Увод.....	5
II Активности Савске комисије.....	6
1. Интегрално управљање водама.....	8
1.1. Управљање речним сливом.....	8
1.2. Спречавање и контрола акцидената.....	10
1.3. Управљање поплавама.....	10
1.4. Пројекти и студије.....	11
2. Пловидба.....	17
2.1. Безбедност пловидбе.....	17
2.2. Технички стандарди.....	18
2.3. Спречавање загађења вода проузрокованог пловидбом.....	18
2.4. Инфраструктура пловног пута.....	18
2.5. Пројекти и студије.....	20
3. Међусекторска питања.....	23
3.1. Управљање информацијама.....	23
3.2. Хидролошка и метеоролошка питања.....	23
4. Сарадња и учешће јавности.....	26
4.1. Сарадња са међународним организацијама и осталим релевантним институцијама.....	26
4.2. Сарадња са националним институцијама.....	27
4.3. Учесће јавности и укључивање интересних група.....	28
5. Правна питања.....	31
5.1. Протоколи уз <i>Оквирни споразум</i>	31
5.2. Административно управљање и правна подршка.....	32
6. Финансијска питања.....	34
6.1. Буџет.....	34
6.2. Пројекти и студије финансирани у оквиру посебних фондова.....	35
6.3. Остале активности.....	35
Додатак I – Попис чланова и заменика чланова Савске комисије	
Додатак II – Попис стручних група Савске комисије	
Додатак III – Седнице Савске комисије	
Додатак IV – Попис састанака са интересним групама у организацији или суорганизацији Савске комисије	
Додатак V – Преглед активности реализованих у оквиру обележавања Дана Саве 2010	
Додатак VI – Попис скраћеница	

I Увод

Општи задаци и надлежности Међународне комисије за слив реке Саве (Савска комисија) дефинисани су *Оквирним споразумом о сливу реке Саве (Оквирни споразум)* и, детаљније, Анексом I *Оквирног споразума – Статутом Међународне комисије за слив реке Саве*. Обавеза Савске комисије да подноси годишњи извештај о свом раду и активностима Странама *Оквирног споразума* произилази из члана 10. Анекса I *Оквирног споразума*.

На тој основи је припремљен *Годишњи извештај о раду и активностима Савске комисије за 2010. годину*. Извештај покрива финансијску 2010. годину Савске комисије, односно период од 1. априла 2010. до 31. марта 2011. године. Сви програми рада и планови рада, који се наводе у оквиру годишњег извештаја, такође одговарају наведеној финансијској години.

Током извештајног периода, дошло је до даљег интензивирања активности Савске комисије, чиме је постигнут напредак у постизању основних циљева *Оквирног споразума*, који се односе на:

- успостављање међународног режима пловидбе на реци Сави и њеним пловним притокама,
- успостављање одрживог управљања водама у сливу реке Саве, и
- спречавање/ограничавање штетних утицаја поплава, суша, леда и акцидената, као и смањење/елиминисање њихових негативних последица.

Поменути напредак се детаљније описује у поглављима *Извештаја* која следе.

II Активности Савске комисије

Током извештајног периода, Савска комисија је одржала шест седница, тј. од 20. до 25. седнице. Рад Савске комисије у оквиру ових седница обухватио је разматрање питања која се тичу свих области рада предвиђених *Оквирним споразумом*, као и доношење закључака и одлука у погледу следећих активности Савске комисије:

- Даљу разраду стратешких планова за слив реке Саве, као што су *План управљања сливом реке Саве* и *План управљања ризиком од поплава за слив реке Саве*, као и интегралних система за слив, односно Сава ГИС-а и система за надзор, прогнозу и рано упозоравање на појаву акцидената и поплава;
- Наставак активности на обнови и развоју пловидбе на пловном путу реке Саве, праћен припремом докумената која се односе на безбедност и техничка питања пловидбе;
- Припрему пројеката и проналажење извора финансирања;
- Даљу израду протокола уз *Оквирни споразум*;
- Финансијско и административно управљање, као и израду интерних прописа Савске комисије;
- Сарадњу и учешће јавности, укључујући организацију Дана реке Саве за 2010. годину, објављивање службеног билтена Савске комисије (*Sava NewsFlash*) и две стручне публикације, *Извештај о Анализи слива реке Саве* и *Хидролошки годишњак за слив реке Саве* (издање за 2006. годину), као и континуирано ажурирање интернет странице и израду промотивних материјала Савске комисије.

Слика 1. Двадесет четврта седница Савске комисије (Загреб, 26-27. октобар 2010.).

Имајући у виду смернице дефинисане *Декларацијом Другог састанка Страна Оквирног споразума*, Савска комисија је договорила даље активности на имплементацији

Оквирног споразума и организовала стратешки састанак са високим званичницима Страна *Оквирног споразума* на тему подстицања имплементације *Оквирног споразума* у областима управљања водама и животне средине (Београд, 5. мај 2010. године). Значајан труд уложен је у даљу разраду или финализацију протокола уз *Оквирни споразум*. *Протокол о спречавању загађења вода проузрокованог пловидбом уз Оквирни споразум* ратификован је од две Стране *Оквирног споразума*. *Протокол о заштити од поплава уз Оквирни споразум* потписан је 1. јуна 2010. године, у оквиру централне прославе Дана реке Саве за 2010. годину. *Нацрт Протокола о ванредним ситуацијама уз Оквирни споразум*, као и *Нацрт Протокола о управљању наносом уз Оквирни споразум*, тренутно су у процесу коначног усаглашавања текста, који претходи потписивању *Протокола*.

Да би се одговорило на стални напредак у имплементацији *Оквирног споразума* последњих година, као и на процесе и иницијативе на нивоу Саве, Дунава и Европе, релевантне за имплементацију *Оквирног споразума*, израђена је *Стратегија о имплементацији Оквирног споразума* и пратећи *Акциони план за период 2011-2015. године*. Документи ће од стране Савске комисије бити разматрани у циљу усвајања у априлу 2011. године.

Значајни напори уложени су у организацију и припрему Трећег састанка Страна *Оквирног споразума*, који треба да се одржи на Брду код Крања (Словенија), 31. маја и 1. јуна 2011. године. На Састанку Страна разматраће се и дискутовати имплементација *Оквирног споразума* и рад Савске комисије, и утврдити правци даљег рада. Део Састанка биће посвећен могућностима финансирања пројеката који се односе на *Оквирни споразум*, ради информисања представника међународних финансијских институција, фондова и програма о приоритетним пројектима Савске комисије и разматрања могућности за имплементацију пројеката у оквиру *Стратегије Европске уније за подунавље* и кроз друге одговарајуће оквире.

С обзиром на обострано исказан интерес Савске комисије и Црне Горе за унапређење даље сарадње, направљено је неколико званичних контаката у вези са могућностима Црне Горе да постане Страна *Оквирног споразума* у наредном периоду. Од стране Савске комисије, Црној Гори је упућен предлог о прелазним могућностима сарадње, до очекиваног пуног чланства.

Детаљни преглед активности Савске комисије представљен је у наредним поглављима. Допунске информације налазе се у додацима овог *Извештаја*. Попис чланова и заменика чланова Савске комисије дат је у Додатку I, а попис стручних група Савске комисије, у Додатку II. У Додатку III, дат је кратак преглед седница Савске комисије, док је у Додацима IV и V дат преглед активности које се односе на учешће јавности и укључење интересних група. Листа скраћеница је приказана у Додатку VI.

1. Интегрално управљање водама

Активности у овој области су, током извештајног периода, биле фокусиране на израду стратешких планова (*План управљања сливом* и *План управљања ризиком од поплава*), као и развој интегралних система (ГИС и системи за надзор, прогнозу и рано упозоравање на појаву акцидентата и поплава) за слив реке Саве.

1.1. Управљање сливом реке Саве

Израда *Плана управљања сливом реке Саве*, у складу са *Оквирном директивом о водама Европске уније* и под координацијом Савске комисије, свакако представља кључну активност у овој области. Подржана је од стране Европске комисије, кроз директно финансирање консултантских услуга у изради *Плана*, као и кроз донацију под називом *Подрица Савској комисији у изради и имплементацији Плана управљања сливом реке Саве*, којом се обезбеђује управљање и спровођење пројекта од стране Савске комисије. Активности на изради *Плана* званично су започете у новембру 2009. године и настављене су током целе фискалне 2010. године.

Рад на припреми *Плана управљања сливом* одвија се у оквиру Сталне стручне групе за управљање речним сливом (PEG RBM), уз активно учешће осталих стручних група, у складу са њиховим подручјем стручности. У оквиру четири састанка („састанци поводом пројекта“), одржана током извештајног периода, PEG RBM је дала своје мишљење, коментаре и примедбе на документе (документи за дискусију, тематски и пратећи документи), припремљене од стране Консултанта пројекта *Техничка помоћ у припреми и имплементацији Плана управљања сливом реке Саве*. Чланови PEG RBM су такође доставили додатне информације о постојећим подацима, потребним за припрему *Плана*. Ефикасно прикупљање података у државама обезбеђено је ангажовањем локалних стручњака и кроз активну сарадњу са националним институцијама.

Резултати пројекта такође су представљени и разматрани на седницама Савске комисије, а ради додатног унапређења процеса израде *Плана*, организовани су редовни састанци између Секретаријата и Консултанта.

У оквиру ове активности, припремљено је неколико докумената, као што су:

- пратећи документи о управљању поплавама, пловидби, инвазивним врстама, наносу и хидроенергетици;
- тематски документи о подземним водама, органском загађењу и загађењу нутријентима, као и хидроморфологији;
- документи за дискусију о значајним питањима у вези са управљањем водама, економији, итд.

Сви наведени документи послужили су као основа за израду *Плана управљања сливом* и још увек су отворени за унапређивање и коначно потврђивање.

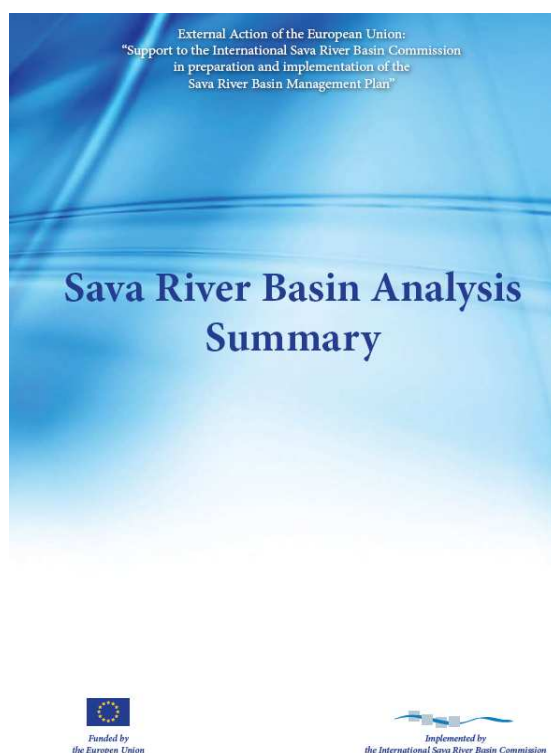
Активности спроведене током финансијске 2010. године резултирале су са две верзије нацрта *Плана управљања сливом*, које су разматране на 19. и 20. састанку PEG RBM.

Приликом израде *Плана управљања*, посебна пажња посвећена је учешћу најважнијих интересних група у сливу. Информације о релевантним активностима на развоју *Плана*

објављују се на интернет страни Савске комисије и у осталим средствима информисања (на пример, *Савски весник*). Представници невладиних организација са статусом посматрача у Савској комисији, активно су учествовали на састанцима везаним за пројекат и давали коментаре и препоруке.

Главни догађај у оквиру обавештавања и консултовања јавности, организован у току фискалне 2010. године, била је радионица о значајним питањима у вези са управљањем водама у сливу реке Саве, у септембру 2010. године. Радионици, посвећеној дискусији о питањима од значаја за цео слив, присуствовали су бројни представници интересних група, укључујући владине и невладине институције из савских земаља.

Ради информисања шире јавности о постигнутим резултатима, публикација *Извештај о Анализи слива реке Саве* је припремљена и издата на званичним језицима Савске комисије (босанском, српском, хрватском и словеначком) и на енглеском језику.

Слика 2. *Извештај о Анализи слива реке Саве* (енглеска верзија).

У оквиру припреме *Плана управљања за слив реке Саве*, имплементацијом пројекта *Интензивирање укључивања интересних група у управљање сливом реке Саве – према оснивању партнерства за реку Саву*, а у сарадњи са UNESCO и GWP-Med, покренут је и важан процес идентификације интересних група у сливу. Пројекат је започет у новембру 2010. године, а завршава се у септембру 2011. Ова активност треба да помогне у мобилизацији јавности и кључних интересних група да се укључе у реализацију и достизање циљева *Оквирног споразума*. Више података о пројекту налази се у Поглављу 1.4 овог *Извештаја*.

1.2. Спречавање и контрола акцидената

Активности Савске комисије у овој области, током 2010. године, углавном су биле усмерене на учешће у тестирању Система раног упозоравања на опасност од акцидената (AEWS). Тестирањем се анализира функционисање система у Странама *Оквирног споразума*, као и оперативне структуре и капацитети у релевантним организацијама и институцијама. У септембру 2010. године, извршено је најављено тестирање AEWS-а. Тестирање под називом AEWS тест Чатеж иницирано је од стране Савске комисије. У тестирању су учествовале информативне јединице, стручне јединице, као и јединице за доношење одлука, које чине Главне међународне центре за алармирање (PIAC центре). Резултати су показали да систем функционише према очекивањима, са незнатним потешкоћама. Показало се да су PIAC центри део шире структуре цивилне заштите и функционишу 24/7 само у Словенији и Хрватској, док остале две Стране још увек нису у потпуности развиле такав систем на најефикаснији начин.

На основу анализе резултата ових тестирања, изведене у оквиру Сталне стручне групе за спречавање и контролу акцидената (PEG APC), организован је нови курс за обуку оперативног особља PIAC центара, у сарадњи са ICPDR, у циљу увећања капацитета особља PIAC центара Страна.

Ради побољшања сарадње Страна у ванредним ситуацијама које имају или би могле имати утицај на воду и водни екосистем, организован је округли сто о спречавању и контроли акцидената (Загреб, 21. октобар 2010. године). У раду округлог стола учествовали су представници релевантних министарстава (министарства за водопривреду и животну средину) и агенција и администрације у области цивилне заштите Страна. Део састанка био је посвећен дискусији *Нацрта Протокола о ванредним ситуацијама уз Оквирни споразум*, који је препознат као добра основа за завршно усаглашавање и преговоре који ће уследити по завршетку интерних процедура у државама.

Поред тога, током године су припремљена два пројектна предлога – *Биодиверзитет и еколошки статус наноса, вода и биоте у сливу реке Саве* и *Безбедносни систем за управљање загађењем вода за слив реке Саве*. Више информација о овим пројектима је дато у Поглављу 1.4. овог *Извештаја*.

1.3. Управљање поплавама

Протокол о заштити од поплава уз Оквирни споразум, основни документ којим се дефинише сарадња Страна у области управљања поплавама, завршен је и потписан од Страна у јуну 2010. године. Овим *Протоколом*, четири Стране *Оквирног споразума* обавезале су се да израде *План управљања ризиком од поплава*, који ће дефинисати циљеве управљања ризиком од поплава од заједничког интереса на нивоу слива реке Саве, мере за постизање ових циљева, механизме координације на нивоу слива и облик заједничке сарадње Страна у ванредним ситуацијама везаним за појаву поплава. Додатне информације о *Протоколу* дате су у Поглављу 5.1.

Обзиром да је на Другом састанку Страна *Оквирног споразума* (Београд, 1. јун 2009. године) подржан наставак већ започетих акција у области управљања поплавама пре формалне ратификације *Протокола*, Савска комисија је, кроз пројекат финансиран од

стране UNECE¹, започела са припремама *Програма за развој Плана управљања ризиком од поплава*, као и иницијалном оценом угрожености од поплава и оценом могућих утицаја климатских промена на управљање поплавама у сливу Саве.

Заједнички рад Јединице за инжењерију Војске САД-а (USACE) и Савске комисије, као и националних институција Страна, је настављен и резултирао је хидролошким моделом целог слива реке Саве, као и хидрауличким моделом целе реке Саве. Ови модели представљају прве геореференциране моделе који су икада урађени за цело подручје и, као такви, представљају добру основу за различите потребе Страна *Оквирног споразума*.

Моделу ће бити коришћени од стране држава-чланица, са тежњом да се информације ажурирају чим постану доступне, а могу се користити за потребе мапирања поплава, за подршку систему прогнозе поплава, као и за анализе у оквиру будућих пројеката заштите од поплава. Успешан развој ових модела имаће директан утицај на заједничке напоре држава на изради интегралних карата опасности и ризика од поплава, прикупљању података, прогнози поплава и развоју система упозоравања за слив, којима ће се умањити осетљивост на природне, технолошке и изазване хазарде. Пошто се израђени модели могу сматрати прелиминарним, потребан је додатни труд да би се омогућила њихова функционална примена за наведене потребе. Додатни хидролошки и квалитетнији геометријски подаци потребни су од Страна ради калибрације и верификације модела. Већ су предузети кораци у правцу наставка сарадње са USACE.

У оквиру ове активности, поред поменутих модела, од стране Секретаријата Савске комисије урађена је обимна база података, заснована на сировим подацима достављеним од Страна. База података се састоји од преко 3300 геореференцираних попречних пресека реке Саве и њених главних притока и канала (Слика 3). Поред овог главног достигнућа, различити примљени подаци (о насипима, ретензијама, мостовима, итд.) су припремљени у GIS форми. Ови сетови података представљају јаку основу, не само за планиране активности везане за поплаве, већ и за остале активности Савске комисије и Страна у управљању сливом, пловидби, моделирању квалитета вода, итд.

1.4. Пројекти и студије

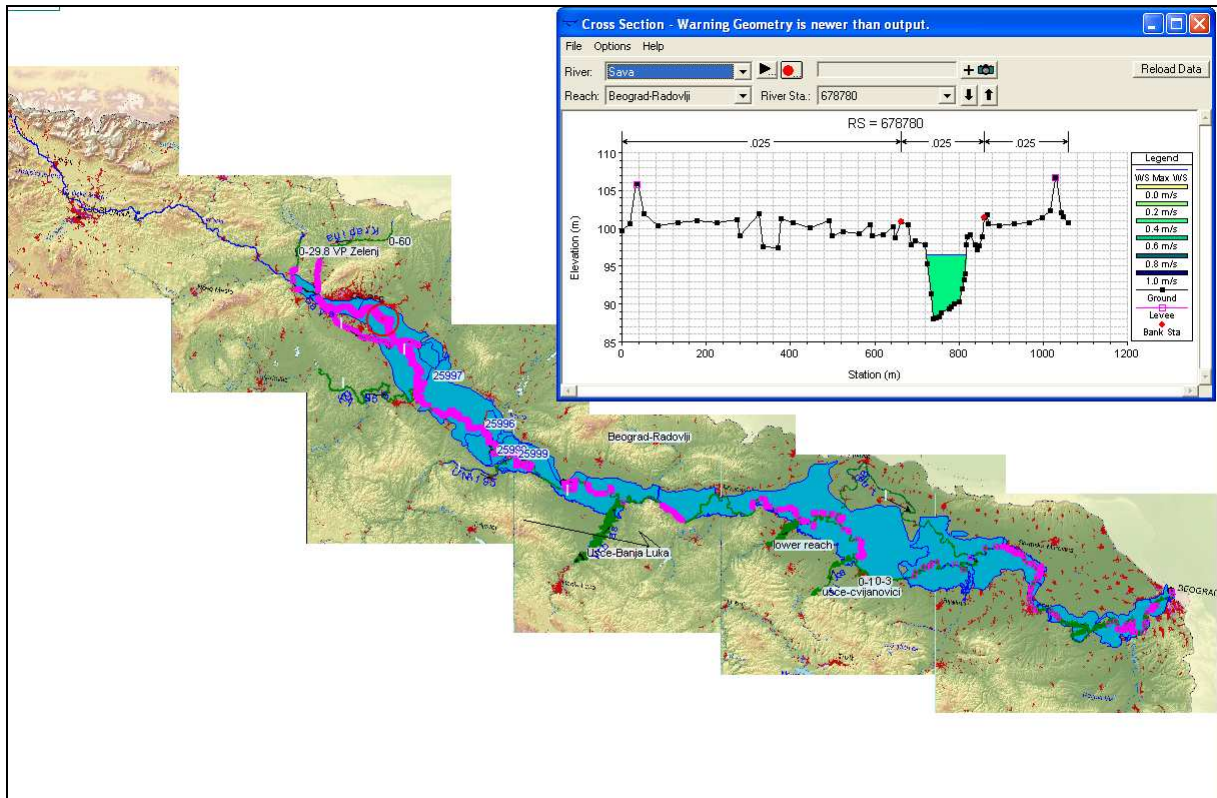
Током изештајног периода, радило се на следећим пројектима Савске комисије у области управљања водама:

1. Припрема и имплементација Плана управљања сливом реке Саве

Пројекат садржи две компоненте. Прву компоненту, *Техничка помоћ у припреми и имплементацији Плана управљања сливом Саве*, води Генерални директорат Европске комисије за животну средину (DG ENV), а спроводи Конзорцијум из Републике Словачке (VVMZ, Environmental Institute, Water Research Institute), док Савска комисија, путем Секретаријата и PEG RBM, пружа помоћ и, до одређене мере, надзире имплементацију пројекта.

Пројекат је започео у новембру 2009. године, а спроводиће се до новембра 2011.

¹ Званични наслов Пројекта је *Успостављање везе између планирања управљања ризиком од поплава и оцене климатских промена у сливу реке Саве*.

Слика 3. Геометрија хидрауличког модела реке Саве.

Главни резултати, припремљени од стране пројектног тима, и прегледаних од стране PEG RBM, су:

- Смернице за припрему *Плана управљања сливом реке Саве*;
- Анализа недостатака;
- Различити модели и упитници за прикупљање података;
- Два нацрта *Плана управљања сливом*;
- Пратећи и тематски документи, као и документи за дискусију, који се односе на питања од значаја за управљање водама:
 - документ за дискусију, посвећен питањима од значаја за управљање водама,
 - тематски документ о органском загађењу,
 - тематски документ о загађењу нутријентима,
 - тематски документ о опасним супстанцама,
 - тематски документ о хидроморфологији,
 - тематски документ о подземним водама,
 - пратећи документ о инвазивним врстама,
 - пратећи документ о пловидби,
 - пратећи документ о поплавама,
 - пратећи документ о хидроенергетици,
 - пратећи документ о управљању наносом,
 - документ за дискусију, посвећен економским питањима;

- Пратећи документи и документи за дискусију о:
 - еколошком статусу површинских вода;
 - изворима дифузног загађења;
 - заштићеним подручјима.

У септембру 2010. године, организована је радионица о Значајним питањима управљања водама (SWMI - Significant Water Management Issue), са више од 50 учесника из националних институција (министарства, агенције, директорати), индустрије и НВО. Главни циљ био је да се заинтересованим странама омогући да уче о текућем статусу развоја SWMI и пружи потребан одговор пројектном тиму који припрема РБМ план за слив реке Саве.

Главни допринос друге компоненте, познате као *Подришка Савској комисији у припреми и имплементацији Сава РБМ Плана* и имплементирание кроз грант Европске Комисије Савској комисији, обухвата почетне кораке у успостављању језгра Сава ГИС-а, као и идентификацију и анализу главних заинтересованих страна са аспекта припреме и имплементације *РБМ Плана за реку Саву*.

2. Биодиверзитет и еколошки статус наноса, воде и биоте у сливу реке Саве

Предлог пројекта урађен је од стране релевантних институција Страна, а на иницијативу Савске комисије. Тежиште пројекта је у интеграцији директива Европске уније, као што су *Оквирна директива о водама, Директива о стаништима, Директива о квалитету воде за купање, са Оквирним споразумом*. Циљ пројекта је допринос *Плану управљања сливом реке Саве* и управљању природним богатствима и заштићеним подручјима (конкретно, упоредив сет података о еколошком статусу реке Саве и одабраних притока, процена еколошког статуса слива, поступци узорковања и методолошки приступи за анализу воде, наноса и биоте, хармонизовани на прекограничном нивоу, систем за ефикасну размену података, трансфер технологија у оквиру слива). Пројекат је препознат у процесу израде *Стратегије Европске уније за подунавље* и уврштен у *Акциони план* као један од добрих примера у оквиру поглавља “Заштита животне средине у подунављу” и у приоритетној области “Обнова и одржавање квалитета вода”. У будућности, првенствено ће фондови Европске уније (на пример, SEE TCP, IPA) бити циљ као могући извори финансирања.

3. Безбедносни систем управљања загађењем вода за слив реке Саве

Предлог пројекта је урађен у оквиру PEG APC Савске комисије. Пројекат се односи на безбедносно управљање загађењем вода, са циљем да се повежу институције укључене у управљање водама и институције укључене у приправност и управљање ванредним ситуацијама. Пројекат је усмерен на обезбеђење мера у случају акцидентних изливања материја које могу утицати на коришћење вода у различите сврхе (пијаћа вода, наводњавање, индустрија, пловидба, итд.), као и на квалитет река и водних екосистема, нарочито у подручјима од посебног значаја. За потребе ефикасног и ефективног управљања, развиће се платформа за моделовање и размену информација, помоћу које ће све одговорне институције бити упозораване на изливање штетних материја, пратити развој ситуације и координирати одговор на њу. Пројекат је препознат у процесу развоја *Стратегије Европске уније за подунавље* и уведен у *Акциони план* као један од добрих примера у оквиру поглавља “Управљање еколошким ризицима”. Убудуће, првенствено ће се фондови Европске уније (на пример, SEE TCP) посматрати као могући извори финансирања.

4. *Заједничка студија мапирања поплава за реку Саву*

Студију заједнички изводе Савска комисија и USACE. Поред иницијално договорене припреме Пројектног задатка за заједничку студију мапирања поплава за реку Саву, договорено је да USACE изради и следеће:

- геореферентни модел устаљеног и неустаљеног течења за реку Саву (HEC-RAS);
- хидролошки модел целог слива реке Саве (HEC-HMS);
- смернице и геопросторне алате за подршку изради карата опасности и ризика од поплава,
- модел геопросторне базе података за снимање и инвентуру хидротехничких грађевина.

Радионица за стручњаке из савских земања, организована од стране Савске комисије и USACE, одржана је у септембру 2010. године.

Очекује се да ће се материјали припремљени од стране USACE бити испоручени почетком фискалне 2011. године.

5. *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процене климатских промена у сливу реке Саве*

Пројекат представља један од три пилот пројекта у оквиру UNECE програма „Вода и адаптација на климатске промене у прекограничном контексту, укључујући управљање ризиком од поплава и суша“. Период имплементације је август 2010. - крај 2012. године.

Идеја пројекта је да се, кроз проширену и интензивнију сарадњу држава у сливу реке Саве, подстакну активности на прекограничном управљању ризиком од поплава, узимајући у обзир и утицај климатских промена, за различите сценарије, као и могуће мере адаптације. Основни циљ је стварање основе за израду првог *Плана управљања ризиком од поплава за слив реке Саве*, заснованог на концепту интегралног управљања ризиком од поплава, као и озбиљна анализа могућег утицаја климатских промена на управљање поплавама у сливу и одговарајућих мера адаптације.

Овај циљ треба да се достигне реализацијом следећих активности (тј. компоненти пројекта):

- A1 Израда прегледа већ извршених или текућих активности и њихових резултата у погледу планирања управљања ризиком од поплава у сливу реке Саве;
- A2 Идентификација и оцена постојеће правне регулативе, стратегија и планова који се односе на планирање управљања ризиком од поплава и адаптацију на климатске промене (на прекограничном и националном нивоу);
- A3 Компилација различитих постојећих сценарија климатских промена за регион, њихових очекиваних утицаја на циклус кретања воде у природи и, посебно, на учесталост и магнитуду екстремних поплава;
- A4 Иницијална оцена угрожености од поплава у сливу реке Саве и идентификација најризичнијих подручја;
- A5 Оцена потреба за додатним моделирањем утицаја климатских промена на угроженост од поплава, прелиминарна идентификација и опис могућих мера адаптације, избор пакета мера превенције, приправности, отпорности, реакције и обнове;
- A6 Припрема детаљног *Програма за развој Плана управљања ризиком од поплава у сливу реке Саве*;
- A7 Оцена потреба за подацима и информацијама за припрему заједничког *Плана управљања ризиком од поплава за слив реке Саве*, идентификација извора

података на националном и међународном нивоу, утврђивање недостатка података и стратегије како доћи до података који недостају,

A8 Размена искустава са осталим пројектима који се реализују у оквиру програма пилот пројеката *Конвенције о водама* UNECE, и дистрибуција резултата.

Израда шест компоненти пројеката започела је у четвртм кварталу фискалне 2010. године, а очекује се да имплементација преосталих компоненти (A3 и A5) започне у првом кварталу фискалне 2011. године.

6. *Биланс наноса за реку Саву*

Пројекат треба да допринесе изради *Плана управљања наносом за слив реке Саве*, као што је предвиђено *Нацртом Протокола о управљању наносом уз Оквирни споразум*. Предлог пројекта је поднет UNESCO-у, ради могућег финансирања у оквиру Међународног хидролошког програма VII. Циљ пројекта је да се изврши преглед постојећих података о наносу у сливу, оцени биланс наноса за реку Саву, предложи израда ефикасног система мониторинга наноса на нивоу целог слива, подржи одрживо прекогранично управљање наносом у сливу, и унапреде односи у сливовима Саве и Дунава у сфери истраживања, кроз успостављање сарадње са академским сектором и различитим интересним групама. Очекивани период имплементације је две године, а буџет износи 79 000 EUR.

7. *Јачање укључивања интересних група у управљање сливом реке Саве*

Пројекат се реализује у оквиру активности на припреми *Плана управљања сливом реке Саве*, у сарадњи са GWP-Med и UNESCO-м. Започет је у новембру 2010. године, а завршава у августу 2011. Основни циљ пројекта је да се истраже могућности и варијанте успостављања платформе интересних група у сливу Саве, чиме би била олакшана ефикасна координација укључивања интересних група у активности Савске комисије ради имплементације *Оквирног споразума*. Очекује се да пројектне активности:

- допуњавају и раде у синергији са активностима предвиђеним у *Стратегији имплементације Оквирног споразума* (на пример, анализа интересних група за *Оквирни споразум* и његову имплементацију), кроз добијање улазних информација од кључних субјеката у сливу реке Саве, са намером да се стекне права слика о сливу, формулисана од стране кључних економских и социјалних фактора;
- допринесу процесу консултација са јавношћу у оквиру припреме, као и целокупном процесу учешћа јавности у имплементацији *Плана управљања сливом реке Саве*.

У оквиру пројекта, биће израђени *Анализа интересних група* и *Студија изводљивости за успостављање партнерства у сливу реке Саве*.

По завршетку израде *Анализе интересних група* и паралелно са израдом *Студије изводљивости*, биће израђен и *План учешћа јавности* у процесу имплементације *Плана управљања сливом реке Саве*.

Поред пројеката Савске комисије, наведених у претходном тексту, одржавана је сарадња са релевантним екстерним пројектима – *WATCAP*, *DIKTAS* и пројектом за слив реке Дрине.

1. *Воде и план прилагођавања климатским променама за слив реке Саве (WATCAP)*

Пројекат су покренуле Савска комисија и Светска банка, која га финансира и изводи. Циљ пројекта је да се изврши оцена могућих утицаја климатских промена и

да се, на основу добијених резултата, дају смернице за различите подсекторе у области вода (нпр. пловидба, хидроенергетика, наводњавање, водоснабдевање, заштита од поплава, подземне воде, заштита животне средине), како би се унапредило прилагођавање климатским променама у сливу реке Саве, укључујући потенцијална улагања у прилагођавање климатским променама. Пројекат је започео у јуну 2009. године. Трајање пројекта је две године, а буџет износи 300 000 USD.

2. *Заштита и одрживо коришћење система прекограничних аквифера у динарском карсту (DIKTAS)*

Овај пројекат, на глобалном нивоу, представља први покушај да се принципи одрживог интегралног управљања примене на један прекогранични карстни слатководни аквифер размера аквифера динарског карста (један од највећих светских система карстних аквифера). Циљеви пројекта су да се омогући правично и одрживо коришћење и управљање прекограничним водним ресурсима система аквифера динарског карста, и да се јединствени екосистеми динарског карста, зависни од подземних вода, заштите од природних и вештачких опасности, укључујући климатске промене. Пројекат се спроводи од стране UNDP-GEF, а извршава га UNESCO ИНР. Имплементација је почела у новембру 2010. Очекивани период имплементације је четири године, а буџет пројекта је 5 860 000 USD.

3. *Јачање прекограничне сарадње у сливу реке Дрине ради смањења сиромаштва и побољшања управљања водама кроз подршку Комисији за реку Дрину*

Пројекат је финансиран од стране Министарства спољних послова Норвешке (740 000 EUR), а спроводи га REC. Започет је у октобру 2009. године, а траје до октобра 2011. године. Односи се на географско подручје слива реке Дрине, које обухвата делове територије БиХ, Црне Горе и Србије. Пројекат је оцењен као релевантан у области превенције и контроле акцидентата.

Циљ пројекта је:

- израда регистра значајних притисака и утицаја у сливу реке Дрине и
- изградња капацитета и подршка повезивању постојећих AEWS система за Саву и Дунав, између осталог.

Савска комисија је имала активну улогу, нарочито у стварању капацитета за имплементацију AEWS у сливу реке Дрине.

2. Пловидба

Рад Савске комисије у области пловидбе углавном је био усмерен на обнову и развој пловидбе на пловном путу реке Саве, што представља апсолутни приоритет у овој области.

Истовремено је, у сврху унапређења безбедности пловидбе и заштите животне средине, настављено праћење спровођења одлука Савске комисије о основним прописима у области пловидбе, као и рад на допунама *Правила пловидбе* и других прописа.

2.1. Безбедност пловидбе

Током извештајног периода, активности Савске комисије биле су усредсређене на усвајање измена Одлуке 30/07 о *Правилима пловидбе у сливу реке Саве*, као и на припрему измена Одлуке 32/07 о *Правилима о минималним условима за издавање овлашћења за заповедника пловила у сливу реке Саве*.

Процес унификације правила пловидбе на европском нивоу, који су водили UNECE, Дунавска комисија, Централна комисија за пловидбу реком Рајном, Комисија за реку Мозел и Савска комисија, као и Влада Аустрије, завршен је, а резултирао је новим текстом *Европског кода за унутрашње пловне путеве (CEVNI)*, који је UNECE усвојио у новембру 2009. године. Ради усвајања ове нове усклађене регулативе, Савска комисија је донела Одлуку 19/10 о изменама и допунама Одлуке 30/07 о усвајању *Правила пловидбе у сливу реке Саве*. Као резултат добре сарадње са надлежним министарствима и надлежним лучким капетанијама из Сиска и Београда, у поменутој Одлуци су унета специфична локална правила пловидбе на секторима Београд и Горњи ток Саве. Узмајући у обзир инпуте добијене од имплементационих тела из Страна *Оквирног споразума*, Секретаријат је започео са израдом новог поглавља *Правила пловидбе*, у коме ће бити разрађени основни принципи за обављање инспекције и надзора над пловилима (посебно у пограничним деловима реке Саве).

Као део заједничког рада на успостављању критеријума за узајамно признавање овлашћења за заповеднике пловила, Савска и Дунавска комисија су предложиле израду усаглашених минималних услова за издавање овлашћења за заповеднике пловила у Европи, у оквиру UNECE и на исти начин како је урађен *CEVNI*. Предлог је прихваћен, и од Савске и Дунавске комисије се очекује да заједнички предложе први нацрт ових правила.

Са циљем да олакша њихово спровођење, нова правила су приказана представницима надлежних тела Страна *Оквирног споразума* на редовним састанцима са заповедницима лучких капетанија на реци Сави, а истовремено, Савска комисија прати спровођење свих одлука у Странама *Оквирног споразума*, с циљем да се на основу инпута директних корисника унапреди садржај докумената.

Такође је важно истаћи да је, на основу података добијених од Страна *Оквирног споразума*, Савска комисија израдила *Албум мостова на реци Сави* (први икада урађен за реку Саву) и *Даљинар реке Саве* (обновљен после 50 година), који ће бити од велике помоћи свим корисницима пловног пута, а нарочито заповедницима речне пловидбе. Штампане је започето у последњем кварталу фискалне 2010. године и биће завршено у првом кварталу фискалне 2011. године.

2.2. Технички стандарди

Што се тиче техничких захтева за пловила унутрашње пловидбе, Секретаријат Савске комисије је предузео превођење на хрватски језик *Нацрта Техничких правила за пловила у сливу реке Саве*, који је 2009. године привремено усвојен од стране Сталне Стручне групе за пловидбу (PEG NAV). Због специфичне техничке природе текста и ради убрзавања процеса, превођење се врши у сарадњи Секретаријата Савске комисије и Министарства мора, промета и инфраструктуре Републике Хрватске. Због могућег утицаја *Правила* на бродарску индустрију, након превођења а пре усвајања од стране Савске комисије, *Нацрт Правила* ће бити додатно разматран од стране свих релевантних институција у Странама *Оквирног споразума* (посебно оних које се баве пословима класификације).

Током 2010. године, Савска комисија је усвојила Одлуку 12/10 о усвајању *Правила о превозу опасног терета у сливу реке Саве*. Овим *Правилима* се уводи директна примена анекса *Европског споразума о међународном превозу опасног терета унутрашњим пловним путевима (ADN)*.

Важно је истаћи да су сва наведена правила потпуно у складу са одговарајућом регулативом Европске уније, и да је доношење и спровођење ових правила нарочито важно због високе просечне старости савске флоте и недавног развоја превоза опасног терета на реци Сави, обзиром да се очекује да правила значајно допринесу унапређењу безбедности пловидбе и заштите животне средине.

2.3. Спречавање загађења вода проузрокованог пловидбом

У извештајном периоду, Босна и Херцеговина и Хрватска су ратификовале *Протокол о спречавању загађења вода проузрокованог пловидбом уз Оквирни споразум о сливу реке Саве*, који су Стране *Оквирног споразума* потписале 2009. године (детаље погледати у Поглављу 5.1).

Савска комисија је наставила учешће на пројекту *Управљање отпадом у унутрашњој пловидби Дунавом (WANDA)*, од кога се очекује да обезбеди усклађени систем управљања отпадом, пропраћен заједничким акционим планом, укључујући пратеће активности и могуће изворе финансирања за његову имплементацију. Кроз учешће на овом пројекту, Савска комисија ће моћи да користи резултате пројекта (нарочито модел финансирања) за даље активности. Више информација о пројекту је дато у Поглављу 2.5 овог *Извештаја*.

2.4. Инфраструктура пловног пута

У складу са *Планом рада Савске комисије за финансијску 2010. годину*, припремљен је *План обележавања реке Саве и њених пловних притока за 2011. годину*, који је Савска комисија донела својом Одлуком 21/10. Поред тога, припремљен је извештај о реализацији *Плана обележавања реке Саве и њених пловних притока за 2009. годину*, који је представљен Савској комисији.

Током извештајног периода, Босна и Херцеговина, Хрватска и Србија су наставиле са редовним одржавањем потпуно успостављеног система обележавања реке Саве (ркм 0 – ркм 594) и реке Купе (ркм 0 – ркм 5). У циљу даљег побољшања одржавања и

планирања система обележавања, Савска комисија је покренула пројекат *Web-апликација за израду Плана обележавања реке Саве и њених пловних притока и за редовно ажурирање стања система обележавања*. Више информација о пројекту дато је у Поглављу 2.5 овог *Извештаја*.

Редовно одржавање пловног пута још увек није почело, међутим Стране *Оквирног споразума* планирају да започну ову активност у 2011. години.

Савска комисија донела је Одлуку 13/10 о усвајању *Правила за одређивање зимовника и зимских склоништа у сливу реке Саве*. Ова Одлука дефинише минималне услове за зимовнике и зимска склоништа. Саставни део Одлуке представља списак постојећих зимовника и зимских склоништа на реци Сави, са основним подацима и картама зимовника и склоништа.

Што се тиче обнове и развоја пловног пута на реци Сави, Савска комисија и Стране *Оквирног споразума* су наставиле активности на изради главног пројекта и остале документације за пловни пут (за детаље погледати Поглавље 2.5) и на спровођењу Одлуке 21/09 (о категоријама будућег пловног пута које ће се користити као основа за главни пројекат, финансирање радова, пловидбу узводно од Сиска до Словеније), као и Одлуке 01/10 (којом се утврђује „акциони план” и временски оквир за развој пловног пута).

У оквиру активности на имплементацији речних информационих сервиса (РИС), Савска комисија је завршила пројекат *Детаљна техничка спецификација и инсталација прототипа за речне информационе сервисе на реци Сави* (за детаље погледати Поглавље 2.5).

На основу резултата пројекта, Савска комисија и Стране *Оквирног споразума* настављају са активностима на обезбеђивању финансијских средстава за имплементацију РИС-а на реци Сави.

У оквиру *Ad-hoc* стручне групе за RIS, настављају се активности које обухватају елаборат о споразуму о изради и ажурирању електронских навигационих карата (ENC), споразум о размени података речних информационих сервиса и израду штампаних електронских навигационих карата.

Треба такође напоменути да су позитивни трендови у развоју саобраћаја, који су почели 2009. године, настављени и у 2010. години:

- интензивирање превоза нафтних производа из Брода/Босанског Брода;
- пловидба првог крузера до Сиска (у 2009. години, само до Жупање);
- израђена је претходна студија изводљивости за развој инфраструктуре луке Шабац;
- започете су припремне активности за израду мастер плана за луку Сисак (IPA фондови);
- започете су припремне активности за развој терминала за течни терет за луку Славонски Брод (главни пројекат и остала документација – IPA фондови).

2.5. Пројекти и студије

Током изештајног периода се радило на следећим пројектима Савске комисије у области пловидбе:

1. *Обнова и развој пловидбе на реци Сави*

На основу резултата *Студије оправданости* и већ поменутих Одлука 21/09 и 01/10, Савска комисија и Стране *Оквирног споразума* предузеле су следеће активности на обнови и развоју пловидбе на реци Сави:

- Република Хрватска и Република Словенија сложиле су се да наставе са припремним активностима за успостављање пловидбе узводно од Сиска, и да у том смислу израде акциони план за продужење пловног пута реке Саве од Сиска до Брежица, најкасније до краја 2011. године.
- Хрватска је завршила *Студију оцене оутицаја на животу средину* за обнову пловног пута од 211. речног километра (Рачиновци) до 594. речног километра (Сисак), и издала дозволу, неопходну за наставак активности (локацијску дозволу). *Студија* је достављена Босни и Херцеговини, како би се олакшао процес издавања дозволе у БиХ.
- Потписан је споразум између Босне и Херцеговине и Хрватске о процедури за издавање дозвола за погранични део пловног пута, и процедура је у току у БиХ.
- У оквиру IPA пројекта у Хрватској, чији је циљ израда главног пројекта пловног пута од Брчког до Сиска, завршена је ревизија постојеће документације и пројектног задатка за израду главног пројекта, а пројектни задатак је достављен Европској унији. Очекује се да израда главног пројекта почне у другом кварталу 2011. године.
- Европска комисија је донела Одлуку С(2010)5308 о усвајању Националног програма за Босну и Херцеговину у оквиру IPA 2010, из кога ће бити финансирани деминирање и израда главног пројекта и остале документације за пловни пут Брчко – Београд. У БиХ је започела израда пројектног задатка.
- Србија и БиХ су у процесу закључивања билатералног споразума о унутрашњим пловним путевима и пловидби, који ће бити додатна основа за сарадњу на пројекту обнове пловидбе на реци Сави.
- У погледу финансирања радова на обнови пловног пута, Босна и Херцеговина је ушла у завршну фазу преговора са Светском банком, Хрватска је поднела захтев за добијање финансијских средстава из структурних фондова Европске уније, а Србија је успоставила контакте са међународним финансијским институцијама,
- Савска комисија је пројекат обнове пловидбе представила на недавним састанцима Координационе групе међународних финансијских институција (IFI) и Инвестиционог оквира за Западни Балкан (WBIF), где је препознат као регионални приоритет.

2. *Главни пројекат и инсталација прототипа за речне информационе сервисе на реци Сави*

У оквиру активности на имплементацији речних информационих сервиса (РИС), Савска комисија је реализовала пројекат, чији су главни резултати следећи:

- Главни пројекат система РИС-а. (После идентификације теренских услова, пројектант је предложио могућу конфигурацију система за мрежу базних станица AIS-а (аутоматског идентификационог система), уз поштовање тренутне

расположивости инфраструктуре. Захтевана мрежна покривеност AIS-а је доказана кроз теренско истраживање).

- Процена усклађености предложеног система РИС-а са *Директивом Европске уније о речним информационим сервисима (РИС директива)* и системима РИС-а у подунавским државама и државама у сливу реке Рајне.
- Главни пројекат и техничке спецификације, процена трошкова и тендерска документација за систем.
- Инсталација оперативног прототипа сервиса у складу са *РИС директивом*, укључујући праћење и надзор заснован на AIS-у, као и међусобну повезаност са постојећим системима РИС-а на српском и хрватском делу Дунава (три базне станице у Сремској Митровици, Брчком и Славонском Броду).

3. *Web апликација за израду Плана обележавања реке Саве и њених пловних притока и за редовно ажурирање стања система обележавања*

У складу са Одлуком Савске комисије 20/10, изабран је консултант и имплементација пројекта је започета у фебруару 2011. године. Очекује се да ће пројекат, који треба да се заврши у мају 2011. године, обезбедити следеће главне резултате:

- Дизајн базе података за знакове за пловидбу;
- Овлашћени приступ апликацији за унос и измене података (свака институција може да врши само измене података за пловни пут под њеном јурисдикцијом);
- Могућност израде различитих извештаја и анализа из базе података;
- Обука корисника;
- Редовно снимање копија базе података (backup).

4. *Мастер план за развој наутичког туризма у сливу реке Саве*

Пројекат је представљен на координационом састанку Инвестиционог оквира за Западни Балкан (Подгорица, новембар 2010.) и представницима амбасаде САД у Загребу. Активности на обезбеђењу финансијских средстава за пројекат биће настављене и у 2011. години.

Очекивани главни резултати пројекта су:

- заједничка методологија за одржив развој наутичког туризма (управљање, маркетинг);
- правни оквир за развој наутичког туризма на регионалном и националном нивоу;
- студија оправданости;
- акциони план развоја, са циљем обезбеђења смерница за тела Страна *Оквирног споразума* у сврху дефинисања краткорочних, средњорочних и дугорочних политика развоја наутичког туризма, постављања приоритета у погледу инвестиција, као и олакшавања приступа међународним финансијским институцијама, како би се, на тај начин, убрзао целокупни процес развоја.

5. *Наутичко-туристички водич реке Саве*

Израда *Водича* је завршена, а излазак из штампе се очекује у првој половини 2011. године.

Поред претходно наведених пројеката Савске комисије, остварена је сарадња са релевантним екстерним пројектима – *PLATINA*, *WANDA*, *NEWADA* и *NELI*.

1. *Платформа за имплементацију NAIADES (PLATINA)*

Четворогодишњи пројекат, који је покренут у јулу 2008. године, финансира DG TREN у оквиру ЕУ FP7. Састоји се од пет радних пакета која се баве тржиштима, флотом, пословима и вештинама, имицом и инфраструктуром. Савска комисија учествује у раду Надзорног одбора пројекта (исто као Дунавска комисија и ICPDR) и сарађује у оквиру радног пакета који се односи на инфраструктуру, што представља наставак процеса имплементације *Заједничке изјаве о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштиту животне средине у сливу реке Дунав*. Један од главних резултата је *Приручник о добрим праксама у одрживом планирању пловних путева*, који је завршен и одштампан у септембру 2010. године.

2. *Управљање отпадом у унутрашњој пловидби Дунавом (WANDA)*

Пројекат је службено одобрен у оквиру Првог позива TCP SEE, а започео је у јулу 2009. године. Циљ пројекта је да се осигура усклађени систем управљања отпадом, праћен заједничким акционим планом, укључујући пратеће активности и могуће изворе финансирања његове имплементације. Савска комисија је посматрач у пројекту (исто као и Дунавска комисија и ICPDR) и заступљена је у Саветодавном одбору пројекта. Кроз учешће на овом пројекту, Савска комисија ће моћи да користи резултате пројекта (нарочито модел финансирања) за даље активности.

3. *Мрежа речних управа – администрација за пловни пут Дунава (NEWADA)*

Пројекат је службено одобрен у оквиру Првог позива TCP SEE, а започео је у јуну 2009. године (трајање пројекта: 3 године). Циљ пројекта је да се ојача сарадња између тела надлежних за пловне путеве у подунављу, као и да се побољшају оквирни услови за безбедну и еколошки прихватљиву унутрашњу пловидбу. Савска комисија је посматрач у пројекту (исто као и Дунавска комисија и ICPDR) и заступљена је у Саветодавном већу пројекта.

4. *Мрежа сарадње за логистику и наутичку едукацију са фокусом на превоз унутрашњим пловним путевима дунавског коридора, подржана иновативним решењима (NELI)*

Пројекат је службено одобрен у оквиру 1. позива TCP SEE, а започео је у априлу 2009. године (трајање пројекта: 3 године). Циљ пројекта је да се створе оквирни услови за транснационалну сарадњу између подунавских земаља, усмерени на технолошке иновације и имплементацију заједничких политика и конкретних акционих планова у сектору превоза унутрашњим пловним путевима. Савска комисија је посматрач у пројекту (исто као и Дунавска комисија).

3. Међусекторска питања

3.1. Управљање информацијама

У складу са *Стратегијом за Географски информациони систем за слив реке Саве (ГИС стратегија)*, која је финализована и усвојена од стране Савске комисије 2008. године, током 2009. године је припремљен пројекат *Израда имплементационих докумената за успостављање Сава ГИС-а*. Пројекат је дао бројне резултате, укључујући стандарде који ће се користити за Сава ГИС, листу тема Сава ГИС-а, сетове података и објеката, модел и архитектуру базе географских података за Сава ГИС, предлог Сава CMS-а, *Акциони план за Сава ГИС*, као и Пројектни задатак за успостављање Сава ГИС-а.

У складу са резултатима пројекта, успостављање Сава ГИС-а би требало да се изводи у три фазе:

- Фаза 1 – успостављање основних функција Сава ГИС-а (Сава GeoPortal, алати, сервиси и производи) до краја 2012. године;
- Фаза 2 – израда и имплементација напредних алата, сервиса мапирања и извештавања, од 2013. до 2015. године;
- Фаза 3 – израда и имплементација динамичких алата и сервиса, од 2015. године.

Рокове за финализацију сваке од предложених фаза утврдиће Савска комисија. Фаза 1 се изводи у оквиру имплементације гранта Европске комисије *Подришка Савској комисији у припреми и имплементацији Плана управљања сливом реке Саве*.

У извештајном периоду, већи део потребног хардвера је набављен и испоручен Секретаријату. Секретаријат је припремио пројектни задатак за успостављање Сава GeoPortala, који је у новембру 2010. године верификовала *Ad-hoc* стручна група за GIS. Због врло комплексне природе набавке, у току су консултације са Генералним директором Европске комисије за животну средину у вези са процедуром набавке и очекује се да процедура ускоро буде покренута.

3.2. Хидролошка и метеоролошка питања

Активности у вези са хидрометеоролошким питањима углавном се реализују у оквиру рада *Ad-hoc* стручне групе за хидролошка и метеоролошка питања, која представља сталну везу између Савске комисије и националних хидрометеоролошких служби Страна *Оквирног споразума*.

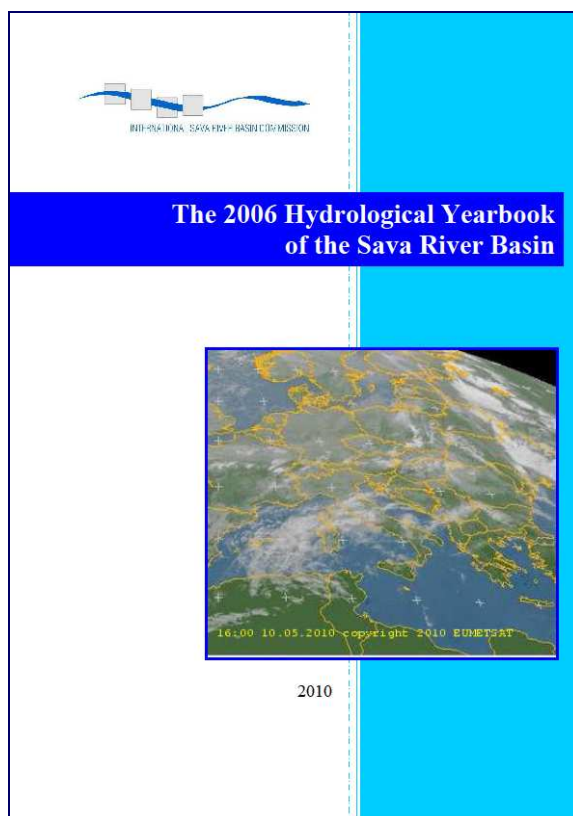
У извештајном периоду (јануар 2011. године), одржан је састанак са директорима националних хидрометеоролошких служби, са циљем да се прикаже статус релевантних текућих активности Савске комисије (израда хидролошког и хидрауличког модела, план адаптације на климатске промене, систем за размену хидролошких и метеоролошких података, хидролошки годишњак за слив реке Саве), као и статус два важна пројекта, који су у припремној фази (хидролошка студија, хидрометеоролошки информациони систем и систем прогнозе и упозоравања на појаву поплава за слив реке Саве), и да се договоре наредни кораци у реализацији ових активности.

Једна од активности обављених током извештајног периода била је припрема новог предлога пројекта *Развој и надградња хидрометеоролошког информационог и прогностичког система за слив реке Саве*. Истовремено са припремом пројектног

предлога, истражене су могућности финансирања истог. Коначни облик новог пројектног предлога ће бити утврђен у складу са доступним финансијским средствима (Светска метеоролошка организација, програми финансирања ЕУ, нпр. TCP SEE, итд.).

У сарадњи са националним хидрометеоролошким службама, током 2010. године је издат *Хидролошки годишњак 2006. за слив реке Саве* (Слика 4). То је први *Хидролошки годишњак* урађен после 1986. године, када је Савезни хидрометеоролошки завод издао последњи *Хидролошки годишњак* целе бивше Југославије. *Хидролошки годишњак 2006.* пружа основне податке са низа хидролошких и метеоролошких станица у сливу Саве, укључујући дневне податке о нивоима воде, протоку и температури воде, за 2006. годину. У *Хидролошки годишњак* су укључени и подаци о суспендованом наносу за Словенију, Хрватску и Србију. Уз то, дат је преглед карактеристичних температура ваздуха и падавина са најважнијих метеоролошких мерних станица.

У извештајном периоду је започета и припрема *Хидролошког годишњака* за 2007. и 2008. годину (на пример, измене образаца, прикупљање података).

Слика 4. *Хидролошки годишњак за слив реке Саве* за 2006. годину.

У оквиру активности *Ad-hoc* стручне групе за хидролошка и метеоролошка питања, припремљен је предлог за развој система за размену хидрометеоролошких података (Слика 5). Главна сврха система је да корисницима обезбеди приступ основним информацијама о водном режиму на једном месту – на интернет страни Савске комисије. Предлог је усаглашен и систем ће бити имплементиран током фискалне 2011. године.

INTERNATIONAL SAVA RIVER BASIN COMMISSION
Međunarodna komisija za sliv rijeke Save

HOME | SAVA RIVER BASIN | CONTACTS | WEBMAIL

Activities » Hydrological stations with daily observation
Hydrological stations with daily observation
Tuesday, 7 December 2010, at 7:00

Bosnia and Herzegovina [klik for Geographical coordinates](#)

River	Hydrological Station	Water level (cm)	Water level changes (cm)	Water level tendency (cm)	Discharge (m ³ /s)	Decile of discharge	Temp. °C
Miljacka	Sanski Most	838	838	-8	483	10.	3.2
Sava	Gradiška	838	838	-5	2127	8.	3.7
Sava	Srbac	838	838	-1	26	-	2.8
Una	Novi Grad-uzv.	838	838	-8	483	-	3.2
Una	Novi Grad-niz.	838	838	-5	2127	-	3.7
Sana	Prijedor	838	838	-1	26	10.	2.8
Sana	Dunji Ribnik	838	838	164	483	8.	3.2
Vrbas	Banja Luka	838	838	50	2127	-	3.7
Vrbas	Delibašino Selo	838	838	-8	26	-	2.8
Bosna	Doboj	838	838	-5	483	-	3.2
Vrbanja	Vrbanja	838	838	-1	2127	10.	3.7
Drina	Foča-nizv.	838	838	-8	26	6.	2.8

Croatia [klik for Geographical coordinates](#)

River	Hydrological Station	Water level (cm)	Water level changes (cm)	Water level tendency (cm)	Discharge (m ³ /s)	Decile of discharge	Temp. °C
Sava	Jesenica 2	838	838	-8	483	10.	3.2
Sava	Zagreb	838	838	-5	2127	8.	3.7
Sava	Ornac	838	838	-1	26	-	2.8
Sava	Jasenovac	838	838	-8	483	-	3.2
Sava	Mačkovac	838	838	-5	2127	-	3.7
Sava	Davor	838	838	-1	26	10.	2.8
Sana	Sl.Brod	838	838	164	483	8.	3.2
Sava	Sl.Šamac	838	838	50	2127	-	3.7
Sava	Županja	838	838	-8	26	-	2.8
Sutla	Zelenjak	838	838	-5	483	-	3.2
Krapina	Kupljenovo	838	838	-1	2127	10.	3.7
Kupa	Karlovac	838	838	-8	26	6.	2.8
Kupa	J.Kiešlica	838	838	-5	483	-	3.2
Una	Kostajnica	838	838	-1	2127	-	3.7

Serbia [klik for Geographical coordinates](#)

River	Hydrological Station	Water level (cm)	Water level changes (cm)	Water level tendency (cm)	Discharge (m ³ /s)	Decile of discharge	Temp. °C
Sava	Jamena	838	838	-8	483	10.	3.2
Sava	S.Mitrovica	838	838	-5	2127	8.	3.7
Sava	Šabac	838	838	-1	26	-	2.8
Sava	Beograd	838	838	-8	483	-	3.2
Drina	Radalj	838	838	-5	2127	-	3.7
Lim	Prijepeļje	838	838	-1	26	10.	2.8
Kolubara	Valjevo	838	838	164	483	6.	3.2
Kolubara	Slovac	838	838	50	2127	-	3.7
Kolubara	Draževac	838	838	-8	26	-	2.8
Ljig	Bogovada	838	838	-5	483	-	3.2
Tamnava	Čemanov most	838	838	-1	2127	10.	3.7

Slovenia [klik for Geographical coordinates](#)

River	Hydrological Station	Water level (cm)	Water level changes (cm)	Water level tendency (cm)	Discharge (m ³ /s)	Decile of discharge	Temp. °C
Ljubljanica	Noste I	838	838	-8	483	10.	3.2
Savinja	Veliko širje I	838	838	-5	2127	8.	3.7
Krka	Podbočje	838	838	-1	26	-	2.8
Sava	Radovljica I	838	838	-8	483	-	3.2

© 2008. International Sava River Basin Commission

Слика 5. Предлог web-странице за размену хидролошких и метеоролошких података.

4. Сарадња и учешће јавности

4.1. Сарадња са међународним организацијама и осталим релевантним институцијама

Савска комисија је током извештајног периода одржавала сарадњу са великим бројем међународних организација, а посебно са организацијама и институцијама наведеним у члану 5. *Оквирног споразума*.

Срадања са ICPDR-ом и Дунавском комисијом се првенствено одвијала на основу меморандума о разумевању, потписаних са обе комисије, што је омогућило блиску сарадњу и координацију активности комисија. У пракси, сарадња се одвијала пре свега кроз обострано учешће на седницама и састанцима стручних група комисија, као и на другим врстама догађаја које је организовала било која од поменутих. На тај начин су активности Савске комисије, не само у вези са припремом *Плана упевљања сливом реке Саве*, како је предвиђено чланом 12(3) *Оквирног споразума*, већ и на успостављање ГИС-а и имплементацију АЕWS-а, координисане са активностима ICPDR-а. На сличан начин је остварена сарадња и са Дунавском комисијом, као основа за израду докумената Савске комисије из области пловидбе, усаглашених са одговарајућим прописима Дунавске комисије.

Важан фактор сарадње са ICPDR-ом и Дунавском комисијом је процес спровођења *Заједничке изјаве о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштиту животне средине у сливу реке Дунав*, који заједнички воде ICPDR, Дунавска комисија и Савска комисија, у сарадњи са Европском комисијом. Као резултат овог процеса, у оквиру FP7 пројекта Европске уније PLATINA, израђен је *Приручник о добрим праксама у одрживом планирању пловних путева*, издат у септембру 2010. године.

Током фискалне 2010. године, сарадња са UNECE-ом је даље интензивирана. Поред активног учешћа Савске комисије у оквиру радних група UNECE-а (нпр. за интегрално управљање водним ресурсима, мониторинг и оцену, транспорт унутрашњим водама, стандардизацију техничких и безбедносних захтева у унутрашњој пловидби), Савска комисија је дала допринос активностима UNECE-а у оквиру припреме *Друге оцене прекограничних вода у региону UNECE-а*.

Поред наведеног, сарадња са UNECE-ом је током фискалне 2010. године резултирала одобрењем пилот пројекта *Успостављање везе између планирања управљања ризиком од поплава и оцене климатских промена у сливу реке Саве*, који се реализује у оквиру UNECE-а (погледати Поглавље 1.4. овог *Извештаја*).

Сарадња Савске комисије са Европском комисијом је, поред учешћа представника Савске комисије у раду радних група у оквиру DG MOVE и DG ENV, додатно ојачана кроз сталну комуникацију у оквиру припреме *Плана управљања сливом реке Саве*, која је финансијски подржана од стране Европске комисије (погледати Поглавље 1.4. овог *Извештаја*).

Поред тога, Савска комисија се укључила у процес израде *Стратегије ЕУ за подунавље*, окончан 2010. године, како би се обезбедила реализација будућих пројеката Савске комисије у оквиру *Дунавске стратегије*.

Одржава се сарадња са осталим комисијама за пловидбу (нпр. са Комисијом за реку Мозел, а посебно са Централном комисијом за пловидбу реком Рајном), затим осталим комисијама за заштиту река и језера (нпр. Комисије за заштиту река Рајне, Елбе и Одре). Такође је настављена сарадња са UNESCO-ом, регионалним организацијама (OSCE, RCC, SEETO, GWP-Med), међународним финансијским институцијама (Светска банка, EBRD, EIB), специјализованим организацијама, удружењима и групама (WMO, ГИС Форум, PIANC), као и пословним сектором (Coca-Cola).

Коначно, настављени су контакти са Делегацијом Европске комисије у Хрватској и дипломатским кором у Републици Хрватској.

4.2. Сарадња са националним институцијама

Савска комисија је током извештајног периода наставила сарадњу са националним институцијама надлежним за спровођење *Оквирног споразума*.

Уз сарадњу која се уопштено односи на спровођење *Оквирног споразума*, која обухвата и учешће представника Страна у раду стручних група Савске комисије, посебна пажња била је посвећена:

- припреми *Плана управљања сливом реке Саве* (министарства Страна *Оквирног споразума* надлежна за управљање водама и животну средину);
- раду РИАС центара у Босни и Херцеговини и Србији (министарства Страна *Оквирног споразума* надлежна за управљање водама и животну средину);
- обнови и развоју пловидбе на реци Сави (министарства Страна *Оквирног споразума* надлежна за унутрашњи водни саобраћај);
- развоју наутичког туризма на сливу реке Саве (именовани представници Страна *Оквирног споразума*);
- припреми пројеката релевантних за слив реке Саве (сва укључена министарства),
- припремним активностима у организацији Дана реке Саве 2010. и осталим активности везаним за учешће јавности при спровођењу *Оквирног споразума* (министарства, именовани представници Страна *Оквирног споразума*).

Успостављена је и сарадња са националним контакт-тачкама за израду *Стратегије ЕУ за подунавље*, у циљу координације активности националних представника и Савске комисије у процесу израде *Дунавске стратегије ЕУ*.

Поред националних институција надлежних за спровођење *Оквирног споразума*, одржавана је сарадња са осталим организацијама, као што су национални хидрометеоролошки заводи Страна *Оквирног споразума*, агенције надлежне за развој и одржавање унутрашњих пловних путева, лучке капетаније, регионалне привредне коморе, факултети и институти који се баве природним и техничким наукама, разним врстама технологија, очувањем природе, итд. Одржана је традиција организовања годишњих састанака са капетанима лучких капетанија у сливу реке Саве, тако што је организован 5. састанак (Београд, 21-22. октобар 2010. године). Успешна сарадња Савске комисије са регионалним привредним коморама Страна, резултирала је припремом *Наутичко-туристичког водича за реку Саву*.

4.3. Учесће јавности и укључивање интересних група

Имајући у виду значај учешћа јавности и укључивања интересних група у активности Савске комисије и спровођење *Оквирног споразума*, током извештајног периода је настављена сарадња са релевантним институцијама, невладиним организацијама и локалним актерима са слива реке Саве.

Постојећи *Критеријуми и процедуре за стицање статуса посматрача у Савској комисији* омогућили су разним учесницима и интересним групама да се активно укључе у рад Савске комисије, добијањем статуса посматрача у складу са специфичним захтевима. У складу са тим, Савска комисија континуирано охрабрује владине и/или невладине организације, као и остале институције, да постану посматрачи у Савској комисији, са циљем даљег јачања учешћа јавности.

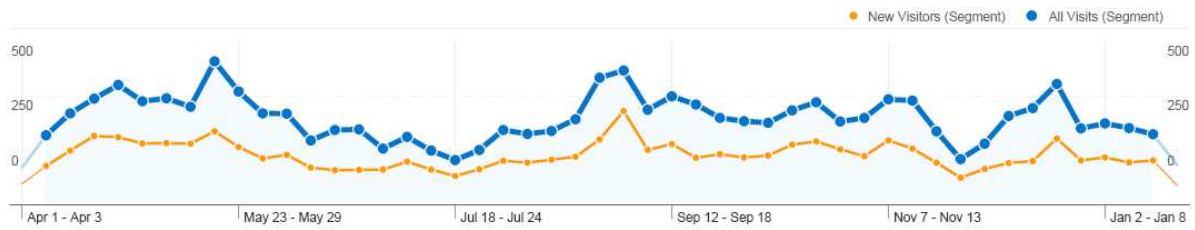
Један од најбољих примера укључивања интересних група је процес имплементације *Заједничке изјаве о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштити животне средине у сливу реке Дунав*, који заједно спроводе Савска комисија, ICPDR и Дунавска комисија, који омогућава редовне расправе интересних група из сектора пловидбе и заштите животне средине о овим питањима.

У циљу обезбеђења транспарентности процеса спровођења *Оквирног споразума*, посебно је подстицано укључивање релевантних интересних група у оквиру следећих активности:

- седнице и други састанци, организовани од стране Савске комисије;
- израда ажуриране *Стратегије имплементације Оквирног споразума и Акционог плана за период 2011-2015. године*;
- израда протокола уз *Оквирни споразум*;
- прослава Дана реке Саве;
- реализација пројеката.

Интересне групе и шира јавност се редовно информису о процесу спровођења *Оквирног споразума* путем:

- званичне интернет стране Савске комисије, на којој се информације о активностима, пројектима и документима чине доступним широј јавности и редовно ажурирају најновијим подацима и новостима. Током извештајног периода је забележено око 14 000 посета интернет страници (Слика 6), са највећим бројем посета из Страна *Оквирног споразума*, Аустрије, САД, Немачке, Мађарске, Велике Британије, Швајцарске, Холандије, Белгије, Италије, Француске, итд.;
- билтена Савске комисије, *Савски весник* (Слика 7), који се издаје двапут годишње у форми двојезичне публикације (на енглеском и на једном од службених језика Савске комисије);
- извештаја и стручних публикација, као што су *Извештај о Анализи слива реке Саве* (Слика 2) и *Хидролошки годишњак за слив реке Саве* (Слика 4);
- постера, проспеката и брошура, које издаје Савска комисија и који се деле на радионицама и састанцима;
- прилога у билтенима и на интернет странама осталих организација/институција, итд.

Слика 6. Посете интернет страни Савске комисије.

Слика 7. Билтен *Савски весник* бр.5 (мај 2010) и бр.6 (новембар 2010).

Са визијом проширења основе за сарадњу са интересним групама у сливу реке Саве, Савска комисија развија приступ активног укључења академског и бизнис сектора у имплементацију *Оквирног споразума*. У оквиру ове активности, Савска комисија је покренула иницијативу за израду пројекта о јачању доприноса малих и средњих предузећа одрживом развоју у сливу реке Саве, и организовала округли сто на ову тему (Загреб, 24. фебруар 2011. године).

Како би се обезбедило најефикасније информисање јавности, информације и кључне поруке, које се односе на рад и активности Савске комисије и Страна *Оквирног споразума*, дистрибуирају се и путем PR активности – саопштења за јавност, конференција за новинаре и информисања медија. На тај начин су национални и регионални медији, као и шира јавност, редовно информисани о важним темама, везаним за спровођење *Оквирног споразума*.

Савска комисија је организовала или била суорганизатор низа консултативних радионица, јавних презентација и других састанака са интересним групама, као што је наведено у Додатку IV.

Обележавање Дана реке Саве пружа додатни допринос промоцији имплементације *Оквирног споразума* и саме Савске комисије. Током 2010. године, централни догађај у оквиру обележавања Дана Саве организован је у Градишки (БиХ), 1. јуна. Централна прослава обухватила је потписивање *Протокола о заштити од поплава Оквирног споразума* и друге активности, као што је отварање изложбе најбољих фотографија са слива реке Саве, којима је приказано богатство природе, вода, биљног и животињског света, живота људи и различитих култура у сливу реке Саве, које су изабране у оквиру конкурса „РЕКА САВА – природа, људи и културе“, као и презентацију радова ученика из Градишке, направљених у току креативних едукативних радионица организованих пре прославе.

Поред централног догађаја, организован је велики број активности и догађаја (у складу са националним приоритетима), са следећим главним циљевима:

- подизање свести о важности заштите водних ресурса реке Саве;
- подизање свести о потенцијалу реке Саве за различите видове коришћења (као што је рекреација, забава и туризам, пловидба, итд.);
- подстицање одговорности грађана у погледу коришћења и заштите воде;
- промоција сарадње савских земаља на имплементацији *Оквирног споразума*, као и достигнућа до којих се дошло кроз ову сарадњу.

Ове активности, изведене у сарадњи са националним институцијама надлежним за имплементацију *Оквирног споразума*, и партнерима из бизнис сектора, као што је Соса-Сола, обухватиле су спортско-рекреативне догађаје (на пример, маратон кануима низ Саву), тематске мини сајмове/догађаје (ради презентације традиционалних костима, рукотворина и гастрономских специјалитета који се односе на реку Саву, као и демонстрацију различитих вештина и производа од стране уметника и асоцијација које промовишу традиционалне вредности), промоцију „савске кравате“ или реализацију пројекта о заштити реке Саве, усмереног на млађу популацију.

Детаљан преглед активности, реализованих у оквиру прославе Дана Саве 2010. године, дат је у Додатку V.

Различите промотивне активности, и надаље ће бити организоване, како би се обезбедило учешће јавности и укључивање интересних група у интегрално управљање водним ресурсима у склопу имплементације *Оквирног споразума*.

5. Правна питања

5.1. Протоколи уз *Оквирни споразум*

Током извештајног периода, настављен је рад на даљој изради или финализацији пет протокола уз *Оквирни споразум*:

1. *Протокол о спречавању загађења вода проузрокованог пловидбом;*
2. *Протокол о заштити од поплава;*
3. *Протокол о ванредним ситуацијама;*
4. *Протокол о управљању наносом;*
5. *Протокол о прекограничним утицајима.*

Циљ *Протокола о спречавању загађења вода проузрокованог пловидбом уз Оквирни споразум* је спречавање, контрола и смањење загађења које проузрокују пловила, успостављање техничких услова за опремање лучких објеката и прихватних станица, развој најбољих доступних техника, информисање, разрада мера одговора у случају загађења и праћење квалитета вода. *Протокол* је потписан на Другом састанку Страна *Оквирног споразума*, 1. јуна 2009. године, а до сада су га ратификовале Босна и Херцеговина (11. новембра 2009.) и Република Хрватска (5. фебруара 2010.).

Протокол о спречавању загађења вода проузрокованог пловидбом уз Оквирни споразум је препознат и на вишем нивоу – Међународна комисија за заштиту реке Рајне (ICPR) је изразила интерес да текст протокола искористи као пример добре праксе. Уз то, *Протокол* се користи као основа за рад у оквиру пројекта, значајног на нивоу слива Дунава – WANDA.

Протокол о заштити од поплава уз Оквирни споразум представља основни документ којим се дефинише сарадња Страна *Оквирног споразума* у области управљања поплавама. Овим *Протоколом* се четири Стране *Оквирног споразума* обавезују на израду *Плана управљања ризиком од поплава*, који ће дефинисати циљеве управљања ризиком од поплава од заједничког интереса на нивоу слива, мере за остваривање поменутих циљева, механизме координације на нивоу слива и начин сарадње Страна *Оквирног споразума* у ванредним ситуацијама везаним за појаву поплава. *Протокол о заштити од поплава* је потписан 1. јуна 2010. године, у оквиру прославе Дана Саве.

Главни циљ *Протокола о ванредним ситуацијама уз Оквирни споразум* је спречавање и ограничавање опасности, те смањивање или уклањање штетних последица акцидената и природних непогода на воде, водни режим и водни екосистем. Имплементација *Протокола* је уско повезана са успостављањем безбедносног система, а очекује се да ће се њиме осигурати спречавање, приправност, спремност на реакцију и пружање међусобне помоћи у случају ванредних ситуација. Нацрт *Протокола о ванредним ситуацијама* усвојен је од стране Савске комисије у марту 2009. године и прослеђен Странама на завршно разматрање. Завршно усклађивање текста се очекује током 2011. године.

Главни циљ *Протокола о управљању наносом уз Оквирни споразум* је да омогући успостављање одрживог управљања наносом, тиме што ће се решавати квалитативна питања, као што су загађење наноса (укључујући оцену ризика), контрола извора и одлагања загађеног наноса, као и квантитативна питања, као што су багеровање,

контрола ерозије и бујица, таложење наноса у акумулацијама и морфолошке промене. Њиме се успостављају принципи одрживог управљања наносом и предлажу мере за управљање наносом. *Протоколом* се предвиђа и израда *Плана управљања наносом* за слив и дефинише садржај *Плана*.

Нацрт Протокола о управљању наносом усвојен је од стране Савске комисије у марту 2010. године и прослеђен Странама на разматрање. Први састанак ради усаглашавања *Нацрта Протокола* одржан је 25. октобра 2010. године. Након презентације *Нацрта Протокола*, његовог делокруга, изазова и сврхе, учесници су закључили да у тексту *Нацрта Протокола* треба извршити додатна побољшања у складу са датим коментарима. Очекује се да се састанак ради коначне хармонизације организује што пре, након што се заврше националне процедуре, потребне за финализацију преговора.

Нацрт Протокола о управљању наносом може се сматрати напредним документом у европским размерама – од стране ICPR, као и SedNet, европске мреже интересних група у области управљања наносом, изражена је намера да га користе као пример добре праксе.

Нацрт Протокола о прекограничним утицајима уз Оквирни споразум израђен је од стране мултидисциплинарне стручне групе Савске комисије, састављене од *Ad-hoc* стручне групе за правна питања, као водеће групе, и представника осталих стручних група (PEG APC, PEG RBM и PEG FP). *Протокол* треба да регулише питања која се односе на мере за обезбеђење интегритета водног режима у сливу реке Саве и елиминацију или редукацију прекограничног утицаја на воде других Страна, изазваног привредним и/или другим активностима, као и у случајевима када је прекограничне утицаје потребно доказати. Обзиром да су све Стране ратификовале *Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту (Еспо конвенцију)*, стварни допринос *Протокола* се још увек разматра на нивоу Савске комисије.

5.2. Административно управљање и правна подршка

У овом сегменту рада, пружена је стална правна подршка активностима Савске комисије, сталних стручних група и Секретаријата, укључујући припрему разних докумената и рад *Ad-hoc* стручне групе за правна питања.

Током извештајног периода, тежиште, у смислу правних послова, стављено је на анализу правила арбитраже, која се могу применити у оквиру поступака набавке од стране Савске комисије, као и на израду *Упутстава за приправнике у Савској комисији*.

Поред тога, у оквиру рада *Ad-hoc* правне стручне групе, израђен је преглед и анализа свих правних докумената Савске комисије у погледу функционалности рада Савске комисије и унапређења њене регулативе.

У циљу побољшања унутрашње организације Савске комисије, током извештајног периода су унапређена и допуњена интерна правила Савске комисије, као што су *Правила процедуре Савске комисије* и *Правила процедура набавке*.

Јачање улоге и позиције Савске комисије у региону и интензивирање активности у свим областима *Оквирног споразума* резултирали су интересом пословних субјеката у сливу Саве за активнијом сарадњом са Савском комисијом. Закључујући да добро

осмишљена сарадња са бизнис сектором може постати ефикасан метод за напредовање у знатно динамичнијем постизању циљева *Оквирног споразума*, Савска комисија је израдила и прихватила *Принципе сарадње Савске комисије са пословним сектором*. Са правног аспекта, *Принципи* омогућавају стратешки и координирани приступ бизнис сектору, утврђују сврху и циљеве сарадње у односу на бизнис сектор и регулишу имплементацију партнерстава између Савске комисије и бизнис сектора.

Ради обезбеђења активног учешћа других владиних и/или невладиних организација у раду Савске комисије, а тиме и укључења свих релевантних фактора који могу допринети имплементацији *Оквирног споразума*, ове организације се стално подстичу да постану посматрачи у Савској комисији.

Важно је истаћи да је, с обзиром на претходну комуникацију и разговоре поводом статуса Црне Горе у Савској комисији, Савска комисија Црној Гори упутила писмо у вези са прелазним могућностима сарадње до пуноправног чланства Црне Горе.

6. Финансијска питања

6.1. Буџет

На 20. седници Савске комисије, одржаној у Загребу 6. априла 2010. године, донета је одлука о усвајању *Буџета Савске комисије за финансијску 2010. годину* (1. април 2010. – 31. март 2011.), у износу од 537.500,00 евра. Прихваћени *Буџет* састоји се из редовних годишњих контрибуција у износу од 487.960,00 евра (односно 121.990,00 евра за сваку земљу појединачно), као и дела гранта Европске комисије за припрему *Плана управљања сливом Саве*, и гранта UNECE-а за имплементацију пројекта *Стварање везе између планирања управљања ризиком од поплава и оцене утицаја климатских промена у сливу реке Саве*, у износу од 49.540,00 евра.

Прилив годишњих контрибуција Страна *Оквирног споразума* и извршење буџета за финансијску 2010. годину описани су у Табели 1, односно Табели 2.

Табела 1. Пристигле редовне годишње контрибуције за финансијску 2010. годину (у еврима).

<i>Страна Оквирног споразума</i>	<i>Контрибуције пристигле за 2010.</i>
Босна и Херцеговина	121.990,00 ¹
Хрватска	121.990,00 ²
Србија	121.990,00 ³
Словенија	121.990,00 ⁴
Укупан износ пристиглих контрибуција	487.960,00
Трансфер из Резервног фонда	5.500,00 ⁵
Остало	49.724,63 ⁶
Укупан приход Општег фонда	543.184,63

Напомена: ¹ Контрибуција уплаћена 1. јуна 2010. ² Контрибуција уплаћена у два једнака дела, 6. маја и 7. јула 2010. ³ Контрибуција уплаћена 13. децембра 2010. ⁴ Контрибуција уплаћена 16. јуна 2010. ⁵ Износ пребачен за покривање непредвиђених трошкова. ⁶ Део гранта из фондова Европске комисије и UNECE за имплементацију пројекта.

Табела 2. Трошкови основне намене за финансијску 2010. годину (у еврима).

<i>Буџетско поглавље</i>	<i>Расходи</i>
Плате и додаци запослених	418.179,35
Текући трошкови	40.132,50
Путни трошкови	26.435,28
Оперативни трошкови	43.596,55
Опрема	3.974,06
Укупни расходи	532.317,75 ¹

Напомена: ¹ У складу са Финансијским правилима Савске комисије, остатак из Општег фонда се пребације у Резервни фонд.

Буџетске ставке Општег фонда су упоредиве са изворно утврђеним износима и чине 98% извршења планираног износа.

6.2. Пројекти и студије финансирани у оквиру посебних фондова

У току финансијске 2010. године, укупан износ примљен у Посебни и поверенички фонд износио је 196.689,02 евра, а његов главни део се састоји од:

- износа од 133.333,33 евра, који је уплатила Република Србија за *Главни пројекат и инсталацију прототипа за РИС на реци Сави*;
- износа од 6.070,46 евра, пренетог из Резервног фонда за *Главни пројекат и инсталацију прототипа за РИС на реци Сави*, и
- износа од 35.211,27 евра (50.000,00 USD), грант УНЕСКО-а за имплементацију пројекта *Стварање везе између планирања управљања ризиком од поплава и оцене климатских промена у сливу реке Саве*.

Укупни расходи Посебног и повереничког фонда током финансијске 2010. године су износили 270.796,83 евра, од чега се већи део односи на *Главни пројекат и инсталацију прототипа за РИС на реци Сави*, као и за имплементацију пројекта *Подршка Савској комисији у припреми и имплементацији Плана управљања сливом реке Саве*.

6.3. Остале активности

Током финансијске 2010. године, наставило се са развојем интерног и екстерног финансијског управљања. Извршена је ревизија финансијског управљања Савске комисије за финансијску 2009. годину, а *Извештај о ревизији* Савска комисија је примила на знање на својој 22. седници. Савска комисија је, такође, усвојила измене и допуне *Правила процедура набавке Савске комисије*.

ДОДАТАК I

Попис чланова и заменика чланова Савске комисије

Бр.	Име и презиме	Функција	Институција
Босна и Херцеговина			
1.	Кемал Каркин	члан Савске комисије	Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине
2.	Саво Глувић	заменик члана Савске комисије	ВП "САВА" Градишка, Босна и Херцеговина
Република Хрватска			
3.	Марио Бабић	председавајући, члан Савске комисије <i>од 20. јануара 2011. године</i>	Министарство мора, саобраћаја и инфраструктуре Републике Хрватске
4.	Бранко Бачић	председавајући, члан Савске комисије <i>до 20. јануара 2011. године</i>	Министарство мора, саобраћаја и инфраструктуре Републике Хрватске, Парламент Хрватске, Министарство заштите животне средине, просторног планирања и грађевинарства Републике Хрватске
5.	Ружица Дрмић	заменик члана Савске комисије	Министарство регионалног развоја, шумарства и водопривреде Реп. Хрватске
Република Србија			
6.	Александар Продановић	заменик председавајућег, члан Савске комисије	Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде Републике Србије, Републичка дирекција за воде
7.	Миладин Аврамов	заменик члана Савске комисије	Министарство животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије
Република Словенија			
8.	Митја Брицелъ	члан Савске комисије	Министарство животне средине и просторног планирања Републ. Словеније
9.	Александер Чичеров	заменик члана Савске комисије	Министарство спољних послова Републике Словеније

ДОДАТАК II

Попис стручних група Савске комисије

Током извештајног периода, активне су биле следеће стручне групе:

- Стална стручна група за управљање речним сливом (PEG RBM);
- Стална стручна група за спречавање и контролу акцидената (PEG APC);
- Стална стручна група за заштиту од поплава (PEG FP);
- Стална стручна група за пловидбу (PEG NAV);
- *Ad-hoc* стручна група за правна питања (*Ad-hoc* L-EG);
- *Ad-hoc* стручна група за финансијска питања (*Ad-hoc* FIN EG);
- *Ad-hoc* стручна група за ГИС (*Ad-hoc* GIS EG);
- *Ad-hoc* стручна група за хидролошка и метеоролошка питања (*Ad-hoc* HM EG),
- *Ad-hoc* стручна група за РИС (*Ad-hoc* RIS EG).

У складу са *Оквирним споразумом о сливу реке Саве*, стручне групе представљају службену основу за пружање помоћи, смерница и координацију свих активности Савске комисије које се односе на спровођење *Оквирног споразума*. То такође подразумева да сви релевантни документи и предлози, припремљени од стране Секретаријата, треба да се проследе на разматрање стручним групама пре достављања истих на одобрење Савској комисији.

ДОДАТАК III

Седнице Савске комисије

У периоду од 1. априла 2010. до 31. марта 2011. године, Савска комисија је одржала шест седница – 20. (ванредну) седницу (6. април 2010.), 21. (ванредну) седницу (8. јун 2010.), 22. (ванредну) седницу (8. јун 2010.), 23. (ванредну) седницу (21. јун и 20. јули 2010.), 24. (ванредну) седницу (26-27. октобар 2010.), и 25. (редовну) седницу (25-26. јануар 2011.).

На одржаним седницима, разматрана су бројна питања и усвојени закључци и одлуке, укратко описани у тексту који следи:

- Израда ажуриране *Стратегије имплементације Оквирног споразума и Акционог плана за период 2011-2015. године*
- Активности на организацији Трећег састанка Страна *Оквирног споразума*
 - Организација логистике;
 - Израда материјала за састанак, укључујући компилацију и анализу *Других националних извештаја о спровођењу Оквирног споразума*, у складу са *Методологијом трајног праћења спровођења Оквирног споразума*.
- Припрема и усвајање *Годишњег извештаја о раду и активностима Савске комисије за финансијску 2009. годину*.
- Годишњи план рада и програми рада
 - Припрема, усвајање и праћење извршења *Плана рада Савске комисије за финансијску 2010. годину*;
 - Одобрење годишњих програма рада стручних група за финансијску 2010. годину.
- Питања управљања водама
 - Препорука која се односи на пројекте од изузетног значаја за одрживи развој слива реке Саве у оквиру *Стратегије ЕУ за подунавље*;
 - Наставак праћења реализације пројекта *Припрема и имплементација Плана управљања сливом Саве*;
 - Тестирање и унапређење Система за упозоравање у случају опасности од акцидената;
 - Покретање и имплементација пројекта:
 - *Успостављање везе између планирања управљања ризиком од поплава и оцене климатских промена у сливу реке Саве*;
 - *Студија мапирања поплава за реку Саву*;
 - *Унапређење укључивања интересних група у управљање сливом реке Саве*.
 - Истраживање могућих извора финансирања за пројекте:
 - *Безбедносни систем за управљање загађењем вода за слив реке Саве*;
 - *Биланс наноса за реку Саву*.
 - Остала питања из ове области.
- Питања из области пловидбе
 - Наставак активности на обнови и развоју пловидбе на пловном путу реке Саве:
 - *Праћење активности Страна Оквирног споразума на припреми главног пројекта пловног пута реке Саве*;

- Израда и спровођење пројекта *Главни пројекат и инсталација прототипа за речне информационе сервисе у сливу реке Саве*;
 - Припремне активности на пројекту *Мастер план за развој наутичког туризма у сливу реке Саве*;
 - Усвајање/прихватање докумената:
 - *План обележавања на реци Сави и њеним пловним притокама за 2011. годину*;
 - *Правила транспорта опасних материја у сливу реке Саве*;
 - *Правила дефинисања зимских лука и зимовника у сливу реке Саве*.
 - Прихватање докумената:
 - *Даљинар реке Саве*;
 - *Албум мостова на реци Сави*.
- Управљање информацијама и међусекторска питања
 - Припрема и покретање пројекта *Успостављање основних функционалности Сава геопортала*;
 - Истраживање могућих извора финансирања за пројекте:
 - *Хидролошка студија за слив реке Саве*;
 - *Развој и надградња хидролошког и метеоролошког информационог система и система за прогнозу / упозоравање на опасност од поплава у сливу реке Саве* (у сарадњи са националним хидрометеоролошким службама земаља у сливу реке Саве).
- Праћење рада стручних група Савске комисије (наведених у Додатку II).
- Протоколи уз *Оквирни споразум*
 - Потписивање *Протокола о заштити од поплава уз Оквирни споразум*;
 - Завршетак *Нацрта протокола о управљању наносом уз Оквирни споразум* и почетак преговора о финалној хармонизацији текста протокола;
 - Завршетак *Нацрта протокола о ванредним ситуацијама уз Оквирни споразум* и почетак преговора о финалној хармонизацији текста протокола;
 - Израда *Нацрта протокола о прекограничним утицајима уз Оквирни споразум*.
- Сарадња и учешће јавности
 - Праћење спровођења *Заједничке изјаве о развоју унутрашње пловидбе и заштити животне средине у сливу реке Дунав*, које се води заједнички са ICPDR-ом и Дунавском комисијом;
 - Могућности укључивања интересних група у спровођење *Оквирног споразума*;
 - Сарадња са разним националним институцијама, регионалним и међународним организацијама;
 - Организовање састанака и радионица;
 - Организација прославе Дана реке Саве 2010;
 - Издавање билтена Савске комисије, *Sava NewsFlash*, *Извештаја о Анализи слива реке Саве*, као и осталих промотивних публикација и материјала;
 - Континуирано ажурирање интернет стране Савске комисије;
 - Активности односа са јавношћу.

- Правна питања
 - Измене *Правила процедуре Савске комисије*;
 - Преглед и анализа свих правних докумената Савске комисије, везаних за функционалност рада Савске комисије и побољшање њене регулативе;
 - Анализа релевантних билатералних споразума између Страна;
 - Израда интерних прописа Савске комисије.

- Финансијска питања
 - Усвајање *Буџета за финансијску 2010. годину*;
 - Усвајање *Извештаја о извршењу буџета за финансијску 2009. годину*;
 - Ревизија финансијског управљања Савске комисије, и усвајање ревизорског извештаја за финансијску 2009. годину;
 - Измене и допуне *Финансијских правила Савске комисије*;
 - Измене и допуне *Правила процедура набавке Савске комисије*;
 - Израда интерних финансијских прописа Савске комисије.

ДОДАТАК IV

Преглед састанака са интересним групама у организацији или суорганизацији Савске комисије

У извештајном периоду, Савска комисија је била организатор или суорганизатор низа консултативних радионица, јавних презентација и других састанака са интересним групама, укључујући:

- Састанак “Подстицање имплементације *Оквирног споразума* у областима управљања водама и заштите животне средине” (Београд, 5. мај 2010. године);
- Радионица о Сава РИС-у, ради презентације резултата пројекта *Главни пројекат и инсталација прототипа за речне информационе сервисе на реци Сави* (Загреб, 15. септембар 2010. године);
- Радионица о мапирању поплава у сливу реке Саве, у организацији Савске комисије и USACE-а (Загреб, 6-8. септембар 2010. године);
- Округли сто о превенцији и контроли акцидената у сливу реке Саве (Загреб, 21. октобар 2010. године);
- Годишњи састанак са капетанима лучких капетанија у сливу реке Саве (Београд, 21-22. октобар 2010. године);
- Састанак о приоритетним пројектима Савске комисије у оквиру *Стратегије ЕУ за подунавље* (Загреб, 15. новембар 2010. године);
- Састанак о изналажењу могућности доприноса малих и средњих предузећа спровођењу *Оквирног споразума* (Загреб, 22. децембар 2010. године);
- Састанак са директорима националних хидрометеоролошких служби у сливу реке Саве (Загреб, 18. јануар 2011. године);
- Округли сто о изналажењу могућности доприноса малих и средњих предузећа одрживом развоју у сливу реке Саве (Загреб, 24. фебруар 2011. године).

ДОДАТАК V

Преглед активности реализованих у оквиру обележавања Дана Саве 2010

Обележавање Дана реке Саве 2010 обухватило је различите активности, као и централни догађај, одржан 1. јуна, чији је домаћин била Општина Градишка (БиХ). Савска комисија је организовала такмичење за најлепшу фотографију „РЕКА САВА – природа, људи и културе“, са циљем да се прикаже богатство природе, вода, биосвета, живота људи и различитих култура у сливу реке Саве, као и сва њихова сликовитост. Аутори из земаља слива реке Саве доставили су преко 600 фотографија, представљајући сликовитост разлика у сливу реке Саве, различите визије стварности, природног и културног наслеђа, као и предности и недостатке живота дуж река. Жири је одабрао 60 фотографија, од којих је направљена изложба „РЕКА САВА – природа, људи и културе“. Такође, за ученике основних школа из Градишке, организоване су креативне едукативне радионице под називом „Река Сава и њени пријатељи“. Циљ је био да се деца, на интересантан, приступачан и креативан начин, образују о друштвено одговорном понашању према водним ресурсима и различитим могућностима њихове заштите, као и како да допринесу заштити водних ресурса у свакодневном животу. Радови ученика су изложени на централној прослави, која је обухватила и један садржај, значајан са становишта активности Савске комисије – потписивање *Протокола о заштити од поплава уз Оквирни споразум*. Имајући у виду да су се, управо у том периоду, у свим Странама *Оквирног споразума* догодиле велике поплаве, *Протокол* је још више добио на значају у региону.

Поред наведених, у оквиру обележавања Дана Саве 2010 су организоване и додатне активности, финансиране кроз пројекте друштвене одговорности и реализоване у сарадњи са представницима компаније Соса-Сола и министарстава надлежних за спровођење *Оквирног споразума*.

- Настављен је пројекат „Лијепа наша Сава“, покренут 2008. године у Хрватској, као заједничка акција Савске комисије, Соса-Сола НВС Хрватска, Министарства регионалног развоја, шумарства и водопривреде Хрватске, Министарства мора, саобраћаја и инфраструктуре Хрватске, и уз подршку Соса-Сола Адриа за област Алпе и Јадрана. Широк опсег активности и догађаја организован је да би се указало на значај заштите водних ресурса реке Саве и различите могућности коришћења реке Саве (као што су: рекреација, забава и туризам, пловидба, итд.), као и одговорности становништва у погледу коришћења и заштите вода. Пројекат је обухватио и следеће активности у периоду 29. мај – 2. јули 2010. године:
 - Савски сајам, организован 29. маја у Загребу, на језеру Бундек, где су посетиоци имали прилику да уживају у типичној храни и пићу, вожњи кочијама, кајацима, јахању, културним перформансима, припреми рибе чорбе и шарана, као и изложби фотографија „Живот на реци Сави кроз векове“;
 - Промоција савске кравате у Давору, 31. маја, где је представљена специјално дизајнирана кравата у три различита узорка, одражавајући стил заснован на мотиву тока реке Саве у зони Лоњског поља; посетиоци су такође могли да уживају у пројекцији филма „Сава која живот значи“ и презентацији књиге о лађарима;
 - Савски сајам, организован 5. јуна у Сиску, где је представљен јединствени сувенир континенталног туризма на Сави – келтски чамац, традиционални занати и рукотворине из савског региона, и организована дегустација традиционалне хране и пића;

- Савски сајам, организован 11. јуна у Жупањи, где је сајам отворен представљањем још једног сувенира савског континенталног туризма – привеска за кључеве у облику жира;
- Савски сајам, организован 2. јула у Славонском Броду, где је централни догађај био Отворени шампионат Славонског Брода у припреми рибље чорбе – популарна *Fishijada*, на коме су учествовала 163 тима из целе државе.
- Настављен је и пројекат, покренут у Словенији 2009. године, у оквиру кога је организовано такмичење словеначке омладине „Реклама за моју реку“. Млади Словенци и представници школа позвани су да у року од једног месеца доставе своје рекламе за телевизију, радио или новине. Задатак је био да се рекламама, на тему заштите вода, допринесе подизању свести шире јавности о значају заштите вода и питања квалитета. Конкурс је био отворен до 21. маја 2010. године, а најбоље рекламе су сврстане у три категорије:
 - Најбоља TV реклама: награда је *камера Sony DCRSX34* (донација школе);
 - Најбоља радио реклама: награда је *кућни биоскоп Philips HES 2800/12* (донација школе);
 - Најбоља новинска реклама: награда је *фото-апарат Canon IXUS100* (донација школе).

Централна прослава одржана је 31. маја 2010. године у Љубљани, а награђени су следећи учесници:

- Основна школа “Ползела”, за најбољу TV рекламу за рекламу ”Наша река Савиња”;
- Основна школа “Ползела”, за најбољу радио рекламу за рекламу ”Риба која пева”;
- Основна школа “Симона Грегорчича Кобарид – одсек Брегињ”, за најбољу новинску рекламу “Знамо шта имамо”.

ДОДАТАК VI

Попис скраћеница

<i>Ad-hoc</i> FIN EG	<i>Ad-hoc</i> Expert Group for Financial Issues / <i>Ad-hoc</i> стручна група за финансијска питања
<i>Ad-hoc</i> GIS EG	<i>Ad-hoc</i> Expert Group for GIS / <i>Ad-hoc</i> стручна група за ГИС
<i>Ad-hoc</i> HIN EG	<i>Ad-hoc</i> Expert Group for Hydrological Issues in Navigation / <i>Ad-hoc</i> стручна група за хидролошка питања у пловидби
<i>Ad-hoc</i> HM EG	<i>Ad-hoc</i> Expert Group for Hydrological and Meteorological Issues / <i>Ad-hoc</i> стручна група за хидролошка и метеоролошка питања
<i>Ad-hoc</i> L EG	<i>Ad-hoc</i> Expert Group for Legal Issues / <i>Ad-hoc</i> стручна група за правна питања
<i>Ad-hoc</i> RIS EG	<i>Ad-hoc</i> Expert Group for River Information Services / <i>Ad-hoc</i> стручна група за речне информационе сервисе
ADN	European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways / Европски споразум о међународном превозу опасног терета унутрашњим пловним путевима
AEWS	Accident Emergency Warning System / Систем раног упозоравања на опасност од акцидената
AIS	Automatic Identification System / Систем за аутоматску идентификацију
APC	Accident Prevention and Control / Спречавање и контрола акцидената
B&H / BA	Bosnia and Herzegovina / Босна и Херцеговина
CEVNI	<i>European Code for Inland Waterways</i> / <i>Европски код за унутрашњу пловидбу</i>
CMS	Content Management System / Систем за управљање садржајем
DC	Danube Commission / Дунавска комисија
DG ENV	Directorate General of the EC for Environment / Генерални директорат Европске комисије за животну средину
DG MOVE	Directorate General of the EC for Mobility and Transport / Генерални директорат Европске комисије за мобилност и транспорт
DIKTAS	<i>Protection and sustainable use of the Dinaric karst transboundary aquifer system</i> / <i>Заштита и одрживо коришћење система прекограничних аквифера у динарском карсту</i>
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development / Европска банка за обнову и развој
EC	European Commission / Европска комисија
EIA	Environmental Impact Assessment / Оцена утицаја на животну средину

EIB	European Investment Bank / Европска инвестициона банка
<i>Espoo Convention</i>	<i>UNECE Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context / Конвенција о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту</i>
EU	European Union / Европска унија
EU FP7	7 th Framework Program of EU / 7. оквирни програм ЕУ
<i>FASRB</i>	<i>Framework Agreement on the Sava River Basin / Оквирни споразум о сливу реке Саве</i>
FP	Flood Prevention / Заштита од поплава
FRM	Flood Risk Management / Управљање ризиком од поплава
FY	Financial Year of the ISRBC / Финансијска година Савске комисије
GIS	Geographic Information System / Географски информациони систем
GWP	Global Water Partnership / Глобално партнерство за воде
GWP-Med	Mediterranean Regional Partnership of the GWP / Глобално партнерство за воде - регионално партнерство за Медитеран
HEC-HMS	Hydrologic Engineering Center Hydrologic Modelling System / Систем за хидролошко моделирање Хидролошког инжењерског центра
HEC-RAS	Hydrologic Engineering Center River Analysis System / Систем за хидрауличко моделирање Хидролошког инжењерског центра
HR	Republic of Croatia / Република Хрватска
ICPDR	International Commission for the Protection of the Danube River / Међународна комисија за заштиту реке Дунав
ICPR	International Commission for the Protection of the Rhine / Међународна комисија за заштиту реке Рајне
IFI	International Financial Institution / Међународна финансијска институција
IPA	EU Instrument for Pre-Accession Assistance / ЕУ инструмент предприступне помоћи
ISRBC	International Sava River Basin Commission / Савска комисија
IWT	Inland Waterway Transport / Превоз унутрашњим пловним путевима
ME	Montenegro / Црна Гора
MoP	Meeting of the Parties / Састанак Страна <i>Оквирног споразума</i>
<i>NAIADES</i>	<i>Navigation and Inland Waterway Action and Development in Europe / Развој пловидбе и активности у унутрашњој пловидби у Европи</i>

NELI	<i>Cooperation-network for logistics and nautical education focusing on inland waterway transport in the Danube corridor supported by innovative solutions / Мрежа сарадње за логистику и наутичку едукацију са фокусом на превоз унутрашњим пловним путевима дунавског коридора, подржана иновативним решењима</i>
NEWADA	<i>Network of Danube Waterway Administrations / Мрежа речних управа – администрација за пловни пут Дунава</i>
NGO	Non-Governmental Organization / Невладина организација
NHMS	National Hydro-Meteorological Service / Национална хидрометеоролошка служба
OSCE	Organization for Security and Cooperation in Europe / Организација за европску безбедност и сарадњу
PEG APC	Permanent Expert Group for Accident Prevention and Control / Стална стручна група за спречавање и контролу акцидента
PEG FP	Permanent Expert Group for Flood Prevention / Стална стручна група за заштиту од поплава
PEG NAV	Permanent Expert Group for Navigation / Стална стручна група за пловидбу
PEG RBM	Permanent Expert Group for River Basin Management / Стална стручна група за управљање речним сливом
PIAC	Principal International Alert Center / Главни међународни центар за алармирање
PIANC	Permanent Congress of the International Navigation Association / Стални конгрес међународне асоцијације за пловидбу
PLATINA	<i>Platform for the implementation of NAIADES / Платформа за имплементацију NAIADES-a</i>
RBM	River Basin Management / Управљање речним сливом
RCC	Regional Cooperation Council / Веће за регионалну сарадњу
REC	Regional Environmental Center / Регионални центар за заштиту животне средине
RIS	River Information Service / Речни информациони сервис
RS	Republic of Serbia / Република Србија
SedNet	European Sediment Network / Европска мрежа интересних група које се баве управљањем наносом
SEE TCP	South East Europe Transnational Cooperation Programme / Међудржавни програм сарадње за југоисточну Европу
SEETO	South East Europe Transport Observatorij / Опсерваторија за транспорт за југоисточну Европу
SI	Republic of Slovenia / Република Словенија
SME	Small and medium enterprises / Мала и средња предузећа

SRB	Sava River Basin / Слив реке Саве
SWMI	Significant Water Management Issue / Питање од значаја за управљање водама
ToR	Terms of Reference / Пројектни задатак
UNDP-GEF	United Nations Development Program – Global Environment Facility / Програм развоја Уједињених нација – Сектор за заштиту животне средине
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe / Економска комисија за Европу Уједињених нација
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization / Организација за образовање, науку и културу Уједињених нација
UNESCO IHP	UNESCO International Hydrological Programme / Међународни хидролошки програм UNESCO-а
USACE	United States Army Corps of Engineers / Јединица за инжењерију Војске САД-а
WACOSS	<i>Water Pollution Contingency Management System for the Sava River Basin / Безбедносни систем за управљање загађењем вода за слив реке Саве</i>
WANDA	<i>Waste Management for Inland Navigation on the Danube / Управљање отпадом у унутрашњој пловидби на реци Дунав</i>
WATCAP	<i>Water and Climate Adaptation Plan for the Sava River Basin / Воде и план прилагођавања климатским променама за слив реке Саве</i>
Water Convention	UNECE <i>Convention on the Protection and Use of Transboundary Watercourses and International Lakes / Конвенција о заштити и коришћењу прекограничних водотока и међународних језера</i>
WB	World Bank / Светска банка
WFD	EU <i>Water Framework Directive (Directive 2000/60/EC) / Оквирна директива Европске уније о водама</i>
WMO	World Meteorological Organization / Светска метеоролошка организација
WWF	World Wide Fund for Nature / Светски фонд за заштиту природе

